

Udskriftsdato: 15. december 2025

2010/1 LSF 102 (Gældende)

**Forslag til Lov om ændring af lov om politiets virksomhed samt lov om restaurationsvirksomhed og alkoholbevilling m.v.
(Skærpelse af bødestrafen for overtrædelse af ordensbekendtgørelsen m.v.)**

Ministerium: Justitsministeriet

Journalnummer: Justitsministeriet, j.nr. 2010-9404-0148

Forslag

til

Lov om ændring af lov om politiets virksomhed samt lov om restaurationsvirksomhed og alkoholbevilling m.v.

(Skærpelse af bødestrafen for overtrædelse af ordensbekendtgørelsen m.v.)

§ 1

I lov nr. 444 af 9. juni 2004 om politiets virksomhed, som ændret ved § 19 i lov nr. 538 af 8. juni 2006, § 4 i lov nr. 501 af 12. juni 2009 og § 2 i lov nr. 1107 af 1. december 2009, foretages følgende ændring:

1. I § 23, *stk. 3*, indsættes efter 1. pkt.:

»Det kan i den forbindelse fastsættes, at der ved udmåling af straffen skal lægges betydelig vægt på hensynet til sikring af den offentlige orden samt beskyttelse af enkeltpersoners og den offentlige sikkerhed.«

§ 2

I lov om restaurationsvirksomhed og alkoholbevilling m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 135 af 18. januar 2010, som ændret ved § 34 i lov nr. 718 af 25. juni 2010, foretages følgende ændring:

1. I § 37 indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:

»Stk. 2. Ved udmåling af straffen efter stk. 1, nr. 1, for overtrædelse af § 32, stk. 1, skal der lægges betydelig vægt på hensynet til at forhindre forstyrrelse af den offentlige orden og ulempe for andre tilstedeværende eller omboende.«

Stk. 2-6 bliver herefter stk. 3-7.

§ 3

Loven træder i kraft den 1. april 2011.

§ 4

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, men § 1 kan ved kongelig anordning sættes i kraft for Færøerne og Grønland med de ændringer, som de færøske og grønlandske forhold tilsiger.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. Indledning
2. Skærpelse af bødestrafen for overtrædelse af ordensbekendtgørelsen
 - 2.1. Generelt om ordensbekendtgørelsen og Rigsadvokatmeddelelse nr. 10/2005
 - 2.2. En mindstebøde på 1.000 kr.
 - 2.2.1. Gældende ret
 - 2.2.1.1. Uanstændig optræden, herunder urinerende, jf. § 3, stk. 2
 - 2.2.1.2. Spiritus- eller narkopåvirkethed, jf. § 3, stk. 3
 - 2.2.1.3. Sammenstimlen egnet til at forstyrre den offentlige orden, jf. § 4, stk. 1
 - 2.2.1.4. Overtrædelse af zoneforbud efter § 6, stk. 1
 - 2.2.1.5. Ulovlige ophold, jf. § 7, stk. 1
 - 2.2.1.6. Banker på døre mv. uden rimelig grund, jf. § 7, stk. 2
 - 2.2.1.7. Musik mv. til væsentlig ulempe, jf. § 8, stk. 1
 - 2.2.1.8. Overtrædelse af § 9 for så vidt angår ombæreren, aflevereren eller uddeleren af materialet
 - 2.2.1.9. Færdsel på isen på søer mv. i strid med forbud, jf. § 15, stk. 1
 - 2.2.2. Rigsadvokatens redegørelse
 - 2.2.3. Justitsministeriets overvejelser
 - 2.3. Særlige forhøjelser af bødestrafen for overtrædelse af ordensbekendtgørelsen
 - 2.3.1. Voldelig optræden eller slagsmål samt gadeuorden, jf. § 3, stk. 1
 - 2.3.1.1. Gældende ret
 - 2.3.1.2. Rigsadvokatens redegørelse
 - 2.3.1.3. Justitsministeriets overvejelser
 - 2.3.2. Påbud efter § 4, stk. 2, med henblik på forebyggelse af forstyrrelse af den offentlige orden ved sammenstimlen
 - 2.3.2.1. Gældende ret
 - 2.3.2.2. Rigsadvokatens redegørelse
 - 2.3.2.3. Justitsministeriets overvejelser
 - 2.3.3. Gadeuorden, jf. § 3, stk. 1, samtidig med sammenstimlen, jf. § 4, stk. 1
 - 2.3.3.1. Gældende ret
 - 2.3.3.2. Rigsadvokatens redegørelse
 - 2.3.3.3. Justitsministeriets overvejelser
 - 2.3.4. Overtrædelse af § 3, stk. 1, og § 4, stk. 1, i forbindelse med grov forstyrrelse af ro og orden på offentligt sted
 - 2.3.4.1. Gældende ret
 - 2.3.4.2. Rigsadvokatens redegørelse
 - 2.3.4.3. Justitsministeriets overvejelser
 - 2.3.5. Zoneforbud efter ordensbekendtgørelsens § 6, stk. 2
 - 2.3.5.1. Gældende ret
 - 2.3.5.2. Rigsadvokatens redegørelse
 - 2.3.5.3. Justitsministeriets overvejelser

- 2.3.6. Overtrædelse af dele af § 9 for så vidt angår ejeren af materialet
 - 2.3.6.1. Gældende ret
 - 2.3.6.2. Rigsadvokatens redegørelse
 - 2.3.6.3. Justitsministeriets overvejelser
 - 2.3.7. Opsætning af plakater, jf. § 9, stk. 1
 - 2.3.7.1. Gældende ret
 - 2.3.7.2. Rigsadvokatens redegørelse
 - 2.3.7.3. Justitsministeriets overvejelser
 - 2.3.8. Udstillinger af anstødelig karakter, jf. § 9, stk. 1
 - 2.3.8.1. Gældende ret
 - 2.3.8.2. Rigsadvokatens redegørelse
 - 2.3.8.3. Justitsministeriets overvejelser
 - 2.3.9. Overtrædelse af § 12 om slangebøsser, bål, snebolde mv.
 - 2.3.9.1. Gældende ret
 - 2.3.9.2. Rigsadvokatens redegørelse
 - 2.3.9.3. Justitsministeriets overvejelser
 - 2.4. Den foreslåede ordning for gennemførelse af strafskærpelsen
3. Skærpelse af bødestrafen for overtrædelse af restaurationslovens § 32, stk. 1
 - 3.1. Gældende ret
 - 3.2. Rigsadvokatens redegørelse
 - 3.3. Den foreslåede ordning
 4. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige
 5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet
 6. Administrative konsekvenser for borgerne
 7. Miljømæssige konsekvenser
 8. Forholdet til EU-retten
 9. Hørte myndigheder og organisationer mv.
 10. Sammenfattende skema

1. Indledning

Justitsministeren har i medfør af § 23 i lov om politiets virksomhed (politiloven) udstedt bekendtgørelse om politiets sikring af den offentlige orden og beskyttelse af enkeltpersoners og den offentlige sikkerhed mv., samt politiets adgang til at iværksætte midlertidige foranstaltninger (ordensbekendtgørelsen).

Ordensbekendtgørelsen indeholder en række bestemmelser, der har til formål at sikre den offentlige orden samt beskytte enkeltpersoners og den offentlige sikkerhed.

Der er i den seneste tid over for Justitsministeriet rejst spørgsmål om, hvorvidt bødeniveauet i sager om overtrædelse af ordensbekendtgørelsen er fuldt tilfredsstillende.

Justitsministeriet anmodede derfor den 18. februar 2010 Rigsadvokaten om at foretage en samlet

gennemgang af bødetaksterne, der findes i de retningslinjer, som Rigsadvokaten har fastsat for anklagemyndighedens sanktionspåstande i sager om overtrædelse af ordensbekendtgørelsen.

På den baggrund afgav Rigsadvokaten i august 2010 en redegørelse til Justitsministeriet, som indeholder et forslag til forhøjelse af bøderne for overtrædelse af ordensbekendtgørelsen (redegørelsen er optrykt som bilag 2 til lovforslaget). Rigsadvokaten foreslår, at bødetaksterne i almindelighed forhøjes, således at den mindste bøde efter taksterne bliver på 1.000 kr. Rigsadvokaten foreslår derudover en række særlige forhøjelser af bøderne i bødetaksterne. Forhøjelsen af bødetaksterne bør efter Rigsadvokatens opfattelse gennemføres ved lov.

Formålet med lovforslaget er på den baggrund, at bødestraffen for overtrædelse af ordensbekendtgørelsen skærpes. Strafskærpelsen foreslås gennemført ved at ændre den bemyndigelsesbestemmelse i politiloven, som ordensbekendtgørelsen er udstedt i medfør af.

Lovforslaget indeholder endvidere en ændring af lov om restaurationsvirksomhed og alkoholbevilling m.v. (restaurationsloven). Det tilsigtes ved denne ændring i overensstemmelse med Rigsadvokatens redegørelse at skærpe bødestraffen for overtrædelse af restaurationslovens bestemmelse om forstyrrelse af bl.a. den offentlige orden på restaurationer.

2. Skærpelse af bødestraffen for overtrædelse af ordensbekendtgørelsen

2.1. Generelt om ordensbekendtgørelsen og Rigsadvokatmeddelelse nr. 10/2005

2.1.1. Efter politilovens § 23, stk. 1, fastsætter justitsministeren regler om sikring af den offentlige orden samt beskyttelse af enkeltpersoners og den offentlige sikkerhed, forebyggelse af fare eller ulempe for færdslen, dyr på offentligt sted, offentlige anlæg, husnumre og opslag, erhvervsvirksomhed på veje, offentlige forlystelser, renholdelse af veje m.v.

Det fremgår af politilovens § 23, stk. 3, at det i regler fastsat i medfør af stk. 1 kan fastsættes, at overtrædelse af reglerne eller overtrædelse eller manglende efterkommelse af påbud eller forbud udstedt i medfør af sådanne regler straffes med bøde eller fængsel indtil 6 måneder.

Ordensbekendtgørelsen er udstedt i medfør af politilovens § 23. Bekendtgørelsen indeholder en række regler, som tidligere fandtes i de såkaldte politivedtægter, der bortfaldt den 1. juli 2005 samtidig med, at ordensbekendtgørelsen trådte i kraft.

Hvor ikke andet fremgår af ordensbekendtgørelsens enkelte bestemmelser, finder bekendtgørelsen ifølge § 2, stk. 1, anvendelse på borgernes adfærd på veje eller på andre steder, hvortil der er almindelig adgang. Bekendtgørelsen finder således f.eks. anvendelse på borgernes adfærd i offentligt tilgængelige parker, jernbane- og rutebilstationer, porte, offentlige toiletter, offentlige befordringsmidler, herunder taxier, forlystelsessteder samt inden for åbningstiden i butikker, butikcentre og offentlige kontorer.

Overtrædelse af bestemmelserne i ordensbekendtgørelsen eller de i medfør af bekendtgørelsen udstedte regler og bestemmelser samt overtrædelse af eller manglende efterkommelse af påbud eller forbud meddelt i medfør af bekendtgørelsen straffes med bøde, jf. bekendtgørelsens § 18, stk. 1.

Dette gælder dog ikke overtrædelse af et såkaldt zoneforbud meddelt efter ordensbekendtgørelsens § 6, stk. 4. Overtrædelse af et sådant zoneforbud straffes ifølge § 18, stk. 3, med fængsel indtil 6 måneder, under særligt formildende omstændigheder dog med bøde. Efter § 6, stk. 4, kan politiet meddele en person, som har udvist en særligt utryghedsskabende adfærd, forbud imod at færdes frem og tilbage eller tage ophold inden for en radius af 500 meter fra det sted, hvor adfærden har fundet sted. Det er en betingelse for meddelelse af forbud, at der er grund til at tro, at den pågældende ellers vil gentage den særligt utryghedsskabende adfærd inden for det område, som forbuddet vil omfatte. Det fremgår af pkt. 7.3 i de almindelige bemærkninger til lovforslag nr. L 211 om ændring af straffeloven, retsplejeloven, våbenloven, lov om politiets virksomhed, lov om fuldbyrdelse af straf m.v. og forvaltningsloven (Styrket indsats mod bandekriminalitet m.v.), fremsat den 29. april 2009, at overtrædelse af et zoneforbud efter or-

ordensbekendtgørelsens § 6, stk. 4, i førstegangstilfælde normalt forudsættes straffet med 7 dages ubetinget fængsel.

Ordensbekendtgørelsen indeholder ikke generelle regler om strafudmålingen ved flere overtrædelser af ordensbekendtgørelsen til samtidig bedømmelse. Straffen skal derfor i sådanne tilfælde som udgangspunkt fastsættes efter de almindelige regler i straffelovens § 88.

2.1.2. Rigsadvokaten har ved meddelelse nr. 10/2005 med senere ændringer fastsat retningslinjer, herunder bødetakster, for anklagemyndighedens sanktionspåstande i sager om overtrædelse af ordensbekendtgørelsen. Der er dog ikke fastsat bødetakster for alle overtrædelser af bekendtgørelsen.

Retningslinjerne er rettet til anklagemyndigheden. De er ikke bindende for domstolene, men bødetaksterne i retningslinjerne anvendes i praksis af domstolene, medmindre der foreligger særlige omstændigheder. Politidirektørerne og statsadvokaterne skal ifølge rigsadvokatmeddelelsen løbende indsende domme, der måtte afvige fra retningslinjerne, således at Rigsadvokaten kan ajourføre retningslinjerne i overensstemmelse med udviklingen i retspraksis.

2.1.3. Rigsadvokatmeddelelse nr. 10/2005 indeholder endvidere retningslinjer for nedsættelse af bøder til unge og personer med særlig lav indtægt.

Bøder til unge under 18 år nedsættes generelt til det halve beløb, dog mindst 300 kr. Nedsættelsen af bøden sker ved anklagemyndighedens foranstaltning i forbindelse med udsendelse af bødeforelæg eller ved nedlæggelse af påstand om bøde.

Bøder til personer med særlig lav indtægt kan nedsættes til det halve beløb, dog mindst 300 kr., hvis den pågældende fremlægger den fornødne dokumentation for sine indtægtsforhold. Indtægtsgrænsen, som årligt reguleres, svarer til ca. trefjerdedele af dagpengebeløbet for en fuldtidsbeskæftiget.

2.2. En mindstebøde på 1.000 kr.

2.2.1. Gældende ret

I det følgende gennemgås de bestemmelser i ordensbekendtgørelsen, der findes bødetakster for i Rigsadvokatmeddelelse nr. 10/2005, og som vil være omfattet af den tilsigtede skærpelse af straffen fra bøder på 400-600 kr. til bøder på 1.000 kr.

2.2.1.1. Uanstændig optræden, herunder uriner, jf. § 3, stk. 2

Ifølge ordensbekendtgørelsens § 3, stk. 2, er det forbudt at udvise uanstændig eller anstødelig opførsel, der er egnet til at forulempe andre eller vække offentlig forargelse. Bødetaksten for overtrædelse af bestemmelsen er i Rigsadvokatmeddelelse nr. 10/2005 fastsat til 600 kr. Bestemmelsen anvendes i praksis bl.a. ved offentlig uriner. Grovere forhold af seksuel karakter straffes efter straffelovens § 232 om blufærdighedskrænkelser.

2.2.1.2. Spiritus- eller narkopåvirkethed, jf. § 3, stk. 3

Det er efter ordensbekendtgørelsens § 3, stk. 3, forbudt at færdes så påvirket af alkohol eller andre berusende eller bedøvende midler, at det kan give anledning til ulempe for andre. Bødetaksten for overtrædelse af § 3, stk. 3, er i Rigsadvokatmeddelelse nr. 10/2005 fastsat til 600 kr.

2.2.1.3. Sammenstimlen egnet til at forstyrre den offentlige orden, jf. § 4, stk. 1

Ifølge ordensbekendtgørelsens § 4, stk. 1, må sammenstimlen, der er egnet til at forstyrre den offentlige orden, ikke finde sted. Sammenstimlen kan bl.a. forekomme i situationer, hvor hovedparten af de tilstedeværende er tilskuere til et slagsmål eller anden ordensforstyrrelse. Bødetaksten for overtrædelse af bestemmelsen er i Rigsadvokatmeddelelse nr. 10/2005 fastsat til 600 kr.

2.2.1.4. Overtrædelse af zoneforbud efter § 6, stk. 1

Efter ordensbekendtgørelsens § 6, stk. 1, kan politiet påbyde enhver at undlade at stå stille på et bestemt sted eller at færdes frem og tilbage på kortere strækninger, når den pågældendes ophold eller færd medfører ulempe for de omkringboende eller forbipasserende, eller når der er begrundet formodning om, at den pågældende på dette sted udøver en strafbar adfærd. Bødetaksten for overtrædelse af et sådant zoneforbud er i Rigsadvokatmeddelelse nr. 10/2005 fastsat til 600 kr.

For så vidt angår zoneforbud efter § 6, stk. 2, henvises der til pkt. 2.3.5.

2.2.1.5. Ubertøvet ophold, jf. § 7, stk. 1

Det fremgår af ordensbekendtgørelsens § 7, stk. 1, at uvedkommende ikke må tage ophold på trapper, i porte, i indgange eller opgange til huse, i kælder- eller loftsrum, i ubeboede huse eller lejligheder, i gårde, haver eller udhuse, på byggepladser, i køretøjer, togvogne eller lignende. Bødetaksten for overtrædelse af bestemmelsen er i Rigsadvokatmeddelelse nr. 10/2005 fastsat til 500 kr.

2.2.1.6. Banken på døre mv. uden rimelig grund, jf. § 7, stk. 2

Det er ifølge ordensbekendtgørelsens § 7, stk. 2, forbudt uden rimelig grund at banke på døre eller vinduer, ringe på dørklokker eller foretage lignende handlinger, der er egnet til at forstyrre beboerne. Bødetaksten for overtrædelse af bestemmelsen er i Rigsadvokatmeddelelse nr. 10/2005 fastsat til 400 kr.

2.2.1.7. Musik mv. til væsentlig ulempe, jf. § 8, stk. 1

Politiet kan efter ordensbekendtgørelsens § 8, stk. 1, forbyde benyttelse af højttalere, musikanlæg, musikinstrumenter eller lignende, når benyttelsen må antages at være til væsentlig ulempe for de omkringboende eller forbipasserende. Bestemmelsen omfatter f.eks. privatpersoners afspilning af høj musik eller benyttelse af højttalere ved demonstration. Derimod omfatter bestemmelsen ikke støj fra erhvervsvirksomhed. Ved vurderingen af ulempen lægges der vægt på stedet og tidspunktet for benyttelsen af højttalere mv. Bødetaksten for overtrædelse af et forbud meddelt efter bestemmelsen er i Rigsadvokatmeddelelse nr. 10/2005 fastsat til 500 kr.

2.2.1.8. Overtrædelse af § 9 for så vidt angår ombæreren, aflevereren eller uddeleren af materialet

Efter ordensbekendtgørelsens § 9, stk. 1, må bl.a. ombæring af plakater eller salg eller uddeling af skrifter eller billeder ikke finde sted, når det er egnet til at forstyrre den offentlige orden, eller når plakaterne, skrifterne eller billederne er af anstødelig karakter. Bødetaksten for overtrædelse af § 9, stk. 1, ved ombæring af plakater eller uddeling af skrifter eller billeder er – for så vidt angår den, der ombærer eller uddeler, og altså ikke ejeren af materialet – i Rigsadvokatmeddelelse nr. 10/2005 fastsat til 400 kr. Der er ikke i rigsadvokatmeddelelsen fastsat en bødetakst for overtrædelse af bestemmelsen ved salg af skrifter eller billeder.

Efter § 9, stk. 2, er det forbudt i huse at aflevere skrifter og billeder af anstødeligt indhold til andre end beboere, der har afgivet udtrykkelig bestilling herpå, såfremt indholdet er egnet til at forulempe andre eller vække offentlig forargelse. Bødetaksten for overtrædelse af bestemmelsen er – for så vidt angår den, der afleverer materialet – i Rigsadvokatmeddelelse nr. 10/2005 fastsat til 500 kr.

Udtrykket anstødelig er en retlig standard, som ændrer sig med tiden i takt med samfundsudviklingen og synet på, hvad der i almindelighed må anses for anstødeligt. Det må derfor antages, at indholdet af materialet i dag skal være af en vis grovhed for at være anstødeligt efter ordensbekendtgørelsens § 9, stk. 1 og 2.

Det fremgår af § 9, stk. 3, at uddeling til forbipasserende af reklamemateriale for erhvervsinteresser er forbudt. Bødetaksten for overtrædelse af § 9, stk. 3, er – for så vidt angår den, der uddeler materialet – i Rigsadvokatmeddelelse nr. 10/2005 fastsat til 400 kr.

Der henvises til pkt. 2.3.6 for så vidt angår straffen for ejeren af det ovennævnte materiale. For så vidt angår bøden for overtrædelse af § 9, stk. 1, ved opsætning af plakater eller udstillinger af anstødelig karakter henvises der til henholdsvis pkt. 2.3.7 og 2.3.8.

2.2.1.9. Færdsel på isen på søer mv. i strid med forbud, jf. § 15, stk. 1

Politiet eller den myndighed, som politiet har bemyndiget hertil, kan ifølge ordensbekendtgørelsens § 15, stk. 1, ved opslag eller offentlig bekendtgørelse forbyde færdsel på isen ud for kyster, i havne eller på offentlige søer, vandløb og andre vandsteder. Bødetaksten for overtrædelse af et sådant forbud er i Rigsadvokatmeddelelse nr. 10/2005 fastsat til 500 kr.

2.2.2. Rigsadvokatens redegørelse

Rigsadvokaten har indledningsvis overvejet, hvilken betydning det vil have, hvis de gældende bødetakster i Rigsadvokatmeddelelse nr. 10/2005 for overtrædelse af ordensbekendtgørelsen reguleres i overensstemmelse med løn- og prisudviklingen siden 2005, hvor en sådan regulering sidst blev foretaget. Dette vil medføre en forhøjelse af bødetaksterne på 14,9 pct. beregnet på baggrund af satsreguleringsprocenten. En sådan forhøjelse vil f.eks. betyde, at den mindste bøde på 400 kr. forhøjes til 500 kr. efter oprunding.

Det er imidlertid efter Rigsadvokatens opfattelse væsentligt, at bødeniveauet fastsættes således, at det afspejler overtrædelsernes alvor og karakter. Bødeniveauet må efter Rigsadvokatens opfattelse også ses i lyset af, at bøder generelt bør have en sådan størrelse, at de kan virke præventivt. I den forbindelse peger Rigsadvokaten på, at en bøde på 500 kr. for de fleste mennesker i dag må antages at udgøre et beskedent beløb.

Rigsadvokaten finder på denne baggrund, at den mindste bøde bør fastsættes til 1.000 kr., hvis bøder for overtrædelse af ordensbekendtgørelsen skal opleves som en reel og følelig sanktion, der afspejler overtrædelsens karakter.

Rigsadvokaten har herved taget hensyn til, at der også ved en sådan bødestørrelse vil være en rimelig mulighed for, at bøderne bliver betalt. I den forbindelse bemærker Rigsadvokaten, at bøder til unge under 18 år og bøder til personer med særlig lav indtægt efter gældende ret nedsættes til det halve beløb, hvilket også vil gælde efter en forhøjelse af bødeniveauet.

Endvidere har Rigsadvokaten taget hensyn til, at bøder i størrelsesorden 1.000 kr. forekommer på en række andre lovområder.

Som eksempel herpå nævner Rigsadvokaten straffen for overtrædelse af §§ 11-13 i lov om vintervedligeholdelse og renholdelse af veje. Overtrædelse af disse bestemmelser, som vedrører grundejeres pligt til snerydning, til at træffe foranstaltninger mod glat føre og til renholdelse, straffes med bøder på 1.000 kr.

Rigsadvokaten nævner endvidere, at overtrædelse af retsplejelovens § 750, 2. pkt., hvorefter man på forlangende skal opgive navn, adresse og fødselsdato til politiet, straffes med en bøde på 1.000 kr.

Derudover peger Rigsadvokaten på, at straffen for overtrædelse af lov om forbud mod salg af tobak til personer under 18 år og salg af alkohol til personer under 16 år i førstegangstilfælde er en bøde på 2.000 kr. til butiksindehaveren. I den forbindelse nævner Rigsadvokaten endvidere, at overtrædelse af forbuddet i restaurationsloven mod servering af alkohol til personer under 18 år i førstegangstilfælde straffes med en bøde på 2.000 kr. til restauratøren og en bøde på 1.000 kr. til tjeneren.

Rigsadvokaten peger desuden på, at bøder – hvis der foreligger sådanne omstændigheder, at der ikke bliver tale om fængselsstraf – for overtrædelse af § 4, stk. 1, i lov om våben og eksplosivstoffer (våbenloven) om ulovlig besiddelse af kniv på offentligt tilgængelige steder, uddannelsessteder, i ungdomsklubber, fritidsordninger og lignende i førstegangstilfælde udmåles til 3.000 kr. eller 5.000 kr. afhængig af knivens

art. Rigsadvokaten nævner endvidere, at bøderne for ulovlig besiddelse af kniv på bopælen udmåles til 1.000 kr. eller 3.000 kr. afhængig af knivens art.

Rigsadvokaten peger derudover på, at han i november 2009 afgav en redegørelse til Justitsministeriet, hvor det bl.a. foreslås, at den gældende mindstebøde på 500 kr. for overtrædelse af færdselsloven forhøjes til 1.000 kr. Dette skal dog ifølge redegørelsen ikke gælde for overtrædelser begået af fodgængere, cyklister mv., hvor Rigsadvokaten foreslår, at mindstebøden bliver 700 kr. Der henvises til det samtidig fremsatte lovforslag om ændring af færdselsloven, som bygger på Rigsadvokatens ovennævnte redegørelse.

Efter Rigsadvokatens opfattelse bør der i forbindelse med fastsættelse af en mindstebøde på 1.000 kr. endvidere ske en forenkling af de i dag meget differentierede bødetakster for overtrædelse af ordensbekendtgørelsen.

Det er Rigsadvokatens opfattelse, at mindstebøden på 1.000 kr. bør gælde for overtrædelse af § 3, stk. 2, om uanstændig optræden, overtrædelse af § 3, stk. 3, om spiritus- eller narkotikapåvirkethed, overtrædelse af § 4, stk. 1, om sammenstimlen, overtrædelse af zoneforbud meddelt efter § 6, stk. 1, overtrædelse af § 7, stk. 1, om uberettiget ophold, overtrædelse af § 7, stk. 2, om banken på døre mv. uden rimelig grund og overtrædelse af forbud efter § 8, stk. 1, vedrørende musik mv. til væsentlig ulempe.

Det er endvidere Rigsadvokatens opfattelse, at mindstebøden på 1.000 kr. bør gælde for den, der overtræder § 9, stk. 1, ved at ombære plakater eller uddele skrifter eller billeder, den, der overtræder § 9, stk. 2, ved at aflevere anstødeligt materiale, og den, der overtræder § 9, stk. 3, ved at uddele reklamemateriale til forbipasserende. For så vidt angår bøden til ejeren af materialet henvises der til pkt. 2.3.6.2.

Mindstebøden på 1.000 kr. bør derudover efter Rigsadvokatens opfattelse gælde for overtrædelse af forbud i medfør af § 15, stk. 1, mod færdsel på isen på søer mv.

2.2.3. Justitsministeriets overvejelser

Justitsministeriet er enig med Rigsadvokaten i, at de overtrædelser af ordensbekendtgørelsen, der er nævnt ovenfor under pkt. 2.2.2, bør straffes med en bøde på 1.000 kr.

Der henvises til pkt. 2.4 om den foreslåede ordning for gennemførelse af strafskærpelsen.

2.3. Særlige forhøjelser af bødestrafen for overtrædelse af ordensbekendtgørelsen

I det følgende omtales de overtrædelser af ordensbekendtgørelsen, der findes bødetakster for i Rigsadvokatmeddelelse nr. 10/2005, og som ikke vil være omfattet af den ovennævnte mindstebøde på 1.000 kr., fordi bøderne for disse overtrædelser bør være større end 1.000 kr.

2.3.1. Voldelig optræden eller slagsmål samt gadeuorden, jf. § 3, stk. 1

2.3.1.1. Gældende ret

Efter ordensbekendtgørelsens § 3, stk. 1, må slagsmål, skrigen, råben eller anden støjende, voldelig, fornærmelig eller lignende optræden, der er egnet til at forstyrre den offentlige orden, ikke finde sted. Bestemmelsen omfatter en række forskelligartede forstyrrelser af den offentlige orden. Der er derfor fastsat forskellige bødetakster for overtrædelse af bestemmelsen.

Bødetaksten for overtrædelse af § 3, stk. 1, ved voldelig optræden eller slagsmål er i Rigsadvokatmeddelelse nr. 10/2005 fastsat til 800 kr. eller 1.500 kr., afhængig af om overtrædelser har medført personskade. Denne del af § 3, stk. 1, kan f.eks. anvendes ved tumult, der ikke har udviklet sig til egentlig vold omfattet af straffelovens § 244, og ved deltagelse i slagsmål, hvor den udøvede vold er af mindre alvorlig karakter, eller hvor deltagernes indbyrdes handlinger ikke kan afklares nærmere.

Bødetaksten for overtrædelse af § 3, stk. 1, ved skrigen, råben eller anden støjende, fornærmelig eller lignende adfærd, der er egnet til at forstyrre den offentlige orden (gadeuorden), er i Rigsadvokatmeddelelse nr. 10/2005 fastsat til 600 kr. Denne del af § 3, stk. 1, kan f.eks. anvendes ved højroset adfærd, der kan virke truende eller fornærmende over for andre personer, uden at forholdet bliver omfattet af f.eks. straffelovens § 266 om trusler, straffelovens § 119, stk. 1, om bl.a. trussel om vold mod tjenestemand mv. eller straffelovens § 121 om fornærmelig optræden over for tjenestemand mv.

2.3.1.2. Rigsadvokatens redegørelse

Det er Rigsadvokatens opfattelse, at bøden for overtrædelse af ordensbekendtgørelsens § 3, stk. 1, ved voldelig optræden eller slagsmål bør forhøjes væsentligt, og at bøden for overtrædelse af den øvrige del af ordensbekendtgørelsens § 3, stk. 1, også bør forhøjes ud over, hvad der følger af den foreslåede mindstebøde på 1.000 kr.

Rigsadvokaten lægger herved vægt på, at der er tale om kvalificerede forstyrrelser af den offentlige orden, og at overtrædelserne vil kunne bidrage til at skabe frygt og utryghed ved færden i det offentlige rum. Dette gælder navnlig ved voldelig optræden eller slagsmål, som tillige kan have direkte konsekvenser for de involverede eller tilfældigt forbipasserende. Hertil kommer, at overtrædelser af ordensbekendtgørelsens § 3, stk. 1, ved voldelig optræden eller slagsmål vil kunne indebære en fare for, at situationen udvikler sig til egentlig voldsudøvelse omfattet af straffeloven.

Rigsadvokaten foreslår på den baggrund, at bøden for overtrædelse af ordensbekendtgørelsens § 3, stk. 1, ved voldelig optræden eller slagsmål forhøjes til minimum 3.000 kr., således at der afhængig af overtrædelsens karakter og konsekvenser, herunder om der er tale om personskade, kan blive tale om en større bøde.

Rigsadvokaten foreslår endvidere, at bøden for overtrædelse af ordensbekendtgørelsens § 3, stk. 1, ved gadeuorden forhøjes til 1.500 kr.

Det er Rigsadvokatens opfattelse, at bøder i denne størrelsesorden for overtrædelse af § 3, stk. 1, understreger overtrædelsernes alvor. Samtidig har Rigsadvokaten taget hensyn til, at grovere former for voldelig og truende opførsel vil være omfattet af straffeloven.

2.3.1.3. Justitsministeriets overvejelser

Justitsministeriet er enig med Rigsadvokaten i, at bøden for overtrædelse af ordensbekendtgørelsens § 3, stk. 1, ved voldelig optræden eller slagsmål bør forhøjes til minimum 3.000 kr., således at der afhængig af overtrædelsens karakter og konsekvenser, herunder om der er tale om personskade, kan blive tale om en større bøde. Ministeriet er derudover enig med Rigsadvokaten i, at bøden for overtrædelse af § 3, stk. 1, ved gadeuorden bør forhøjes til 1.500 kr.

Der henvises til pkt. 2.4 om den foreslåede ordning for gennemførelse af strafskærpsen.

2.3.2. Påbud efter § 4, stk. 2, med henblik på forebyggelse af forstyrrelse af den offentlige orden ved sammenstimlen

2.3.2.1. Gældende ret

Politiet kan efter ordensbekendtgørelsens § 4, stk. 2, meddele enhver de påbud, som er påkrævede for at forebygge, at den offentlige orden forstyrres på den måde, der er nævnt i § 4, stk. 1, jf. herved politilovens § 9. Bestemmelsen kan f.eks. anvendes i tilfælde af sammenstimlen ud for et værtshus, som politiet har ryddet, eller ved sammenstimlen omkring et slagsmål. Bødetaksten for ikke at efterkomme et påbud meddelt efter bestemmelsen er i Rigsadvokatmeddelelse nr. 10/2005 fastsat til 600 kr.

2.3.2.2. Rigsadvokatens redegørelse

Rigsadvokaten foreslår som nævnt under pkt. 2.2.2, at bøden for overtrædelse af ordensbekendtgørelsens § 4, stk. 1, hvorefter sammenstimlen, der er egnet til at forstyrre den offentlige orden, ikke må finde sted, forhøjes til 1.000 kr.

Det er Rigsadvokatens opfattelse, at overtrædelse af politiets påbud efter § 4, stk. 2, generelt må anses for mere alvorligt end overtrædelse af bekendtgørelsens § 4, stk. 1. Efterkommelse af politiets påbud efter § 4, stk. 2, kan endvidere have betydning for, om en situation udvikler sig yderligere, f.eks. således at der bliver tale om overtrædelse af § 3, stk. 1, eller straffeloven.

På denne baggrund foreslår Rigsadvokaten, at bøden for manglende efterkommelse af påbud meddelt efter ordensbekendtgørelsens § 4, stk. 2, forhøjes til 1.500 kr.

2.3.2.3. Justitsministeriets overvejelser

Justitsministeriet er enig med Rigsadvokaten i, at bøden for manglende efterkommelse af påbud meddelt efter ordensbekendtgørelsens § 4, stk. 2, bør forhøjes til 1.500 kr.

Der henvises til pkt. 2.4 om den foreslåede ordning for gennemførelse af strafskærpelsen.

2.3.3. Gadeuorden, jf. § 3, stk. 1, samtidig med sammenstimlen, jf. § 4, stk. 1

2.3.3.1. Gældende ret

Bødetaksten for samtidig overtrædelse af ordensbekendtgørelsens § 3, stk. 1, ved gadeuorden og § 4, stk. 1, om sammenstimlen er i Rigsadvokatmeddelelse nr. 10/2005 fastsat til 1.000 kr.

2.3.3.2. Rigsadvokatens redegørelse

Rigsadvokaten foreslår som nævnt under pkt. 2.3.1.2, at bøden for overtrædelse af ordensbekendtgørelsens § 3, stk. 1, ved gadeuorden forhøjes fra 600 kr. til 1.500 kr. Endvidere foreslår Rigsadvokaten, at bøden for overtrædelse af § 4, stk. 1, om sammenstimlen forhøjes fra 600 kr. til 1.000 kr., jf. pkt. 2.2.2.

På denne baggrund finder Rigsadvokaten, at bøden for samtidig overtrædelse af § 3, stk. 1, ved gadeuorden og § 4, stk. 1, bør forhøjes til 2.000 kr.

2.3.3.3. Justitsministeriets overvejelser

Justitsministeriet er enig med Rigsadvokaten i, at straffen for samtidig overtrædelse af § 3, stk. 1, ved gadeuorden og § 4, stk. 1, om sammenstimlen bør forhøjes til 2.000 kr.

Der henvises til pkt. 2.4 om den foreslåede ordning for gennemførelse af strafskærpelsen.

2.3.4. Overtrædelse af § 3, stk. 1, og § 4, stk. 1, i forbindelse med grov forstyrrelse af ro og orden på offentligt sted

2.3.4.1. Gældende ret

Det fremgår af ordensbekendtgørelsens § 18, stk. 1, 2. pkt., at det ved fastsættelse af straffen for overtrædelse af ordensbekendtgørelsens § 3, stk. 1, og § 4, stk. 1, skal indgå som en skærpende omstændighed, at forholdet er begået mens eller i umiddelbar forlængelse af, at der i området foregår grov forstyrrelse af ro og orden på offentligt sted. Dette gælder dog kun, hvis den pågældende har forsæt med hensyn til, at der i området foregår grov forstyrrelse af ro og orden på offentligt sted, jf. § 18, stk. 1, 3. pkt.

Ordensbekendtgørelsens § 18, stk. 1, 2. og 3. pkt., blev indsat i forbindelse med vedtagelsen af lov nr. 1107 af 1. december 2009 om ændring af straffeloven og lov om politiets virksomhed (Styrket indsats mod omfattende forstyrrelse af den offentlige orden m.v.). Det fremgår af forarbejderne til loven, jf.

pkt. 2.3.2 i de almindelige bemærkninger til lovforslag nr. L 49, fremsat den 29. oktober 2009, at det i forbindelse med, at der i et område foregår grov forstyrrelse af den offentlige ro og orden som nævnt i straffelovens § 134 a kan forekomme, at personer, som ikke kan anses for deltagere i urolighederne, er til stede og optræder på en måde, som udgør en overtrædelse af bestemmelserne i ordensbekendtgørelsen om gadeuorden og sammenstimlen.

Det fremgår endvidere af lovforslaget, at der som led i en styrket retshåndhævelse på dette område efter Justitsministeriets opfattelse bør ske en betydelig forhøjelse af bøderne for overtrædelse af ordensbekendtgørelsens § 3, stk. 1, og § 4, stk. 1, når overtrædelserne bliver begået mens eller i umiddelbar forlængelse af, at der i området foregår grov forstyrrelse af ro og orden på offentligt sted.

Det fremgår derudover af lovforslaget, at Justitsministeriet finder, at bøden for overtrædelse af ordensbekendtgørelsens § 3, stk. 1, eller § 4, stk. 1, under de nævnte omstændigheder som udgangspunkt isoleret set bør fastsættes til 3.000 kr., og at bøden i tilfælde af samtidig overtrædelse af de to bestemmelser under de nævnte omstændigheder som udgangspunkt bør fastsættes til 5.000 kr.

De nævnte bødestørrelser blev i december 2009 indføjet i Rigsadvokatmeddelelse nr. 10/2005.

2.3.4.2. Rigsadvokatens redegørelse

Som følge af de øvrige forhøjelser af bøderne for overtrædelse af ordensbekendtgørelsens § 3, stk. 1, og § 4, stk. 1, som Rigsadvokaten foreslår, jf. pkt. 2.3.1.2 og 2.2.2, og med henblik på at fastholde en konsekvent retshåndhævelse i denne type sager er det Rigsadvokatens opfattelse, at bøden for overtrædelse af § 3, stk. 1, eller § 4, stk. 1, mens eller i umiddelbar forlængelse af, at der i området foregår grov forstyrrelse af ro og orden på offentligt sted, bør forhøjes fra 3.000 kr. til 4.000 kr.

Af samme grunde og som følge af den forhøjelse af bøden for samtidig overtrædelse af § 3, stk. 1, ved gadeuorden og § 4, stk. 1, som foreslås under pkt. 2.3.3.2, er det Rigsadvokatens opfattelse, at bøden for samtidig overtrædelse af § 3, stk. 1, og § 4, stk. 1, mens eller i umiddelbar forlængelse af, at der i området foregår grov forstyrrelse af ro og orden på offentligt sted, bør forhøjes fra 5.000 kr. til 6.000 kr.

2.3.4.3. Justitsministeriets overvejelser

Justitsministeriet er enig med Rigsadvokaten i, at bøden for overtrædelse af ordensbekendtgørelsens § 3, stk. 1, eller § 4, stk. 1, mens eller i umiddelbar forlængelse af, at der i området foregår grov forstyrrelse af ro og orden på offentligt sted, bør være 4.000 kr.

Justitsministeriet er endvidere enig med Rigsadvokaten i, at bøden for samtidig overtrædelse af § 3, stk. 1, og § 4, stk. 1, mens eller i umiddelbar forlængelse af, at der i området foregår grov forstyrrelse af ro og orden på offentligt sted, bør være 6.000 kr.

Der henvises til pkt. 2.4 om den foreslåede ordning for gennemførelse af strafskærpelsen.

2.3.5. Zoneforbud efter ordensbekendtgørelsens § 6, stk. 2

2.3.5.1. Gældende ret

Har en person flere gange overtrådt ordensbekendtgørelsens § 3, kan politiet ifølge ordensbekendtgørelsens § 6, stk. 2, meddele den pågældende forbud imod at færdes frem og tilbage eller tage ophold inden for en afstand af 100 meter fra det sted, hvor den seneste overtrædelse er begået. Det er en betingelse for meddelelse af forbud, at der er grund til at tro, at den pågældende ellers vil gentage forseelserne inden for det område, som forbuddet vil omfatte.

Bødetaksten for overtrædelse af et sådant zoneforbud meddelt efter ordensbekendtgørelsens § 6, stk. 2, er i Rigsadvokatmeddelelse nr. 10/2005 fastsat til 600 kr.

2.3.5.2. Rigsadvokatens redegørelse

Efter de gældende retningslinjer i Rigsadvokatmeddelelse nr. 10/2005 er størrelsen af bøden for overtrædelse af zoneforbud efter § 6, stk. 1 og 2, den samme. Som nævnt under pkt. 2.2.2 foreslår Rigsadvokaten, at bøden for overtrædelse af zoneforbud efter § 6, stk. 1, forhøjes til 1.000 kr. Rigsadvokaten har derfor overvejet, om bøden tillige bør være 1.000 kr. for overtrædelse af et zoneforbud efter § 6, stk. 2.

Det er som nævnt en betingelse for meddelelse af zoneforbud efter ordensbekendtgørelsens § 6, stk. 2, at den pågældende flere gange har overtrådt bekendtgørelsens § 3, og at der er grund til at tro, at den pågældende vil gentage overtrædelserne inden for det område, som forbuddet vil omfatte. Det er derfor Rigsadvokatens opfattelse, at bøden for overtrædelse af zoneforbud meddelt efter § 6, stk. 2, bør være højere end bøden for overtrædelse af bekendtgørelsens § 3.

Det er endvidere Rigsadvokatens opfattelse, at bøden for overtrædelse af zoneforbud efter henholdsvis ordensbekendtgørelsens § 6, stk. 1, og § 6, stk. 2, ikke nødvendigvis bør udmåles i samme niveau. Rigsadvokaten lægger herved vægt på, at zoneforbud efter stk. 1 alene kræver en ulempe eller en begrundet formodning om strafbar adfærd, mens zoneforbud efter stk. 2 som nævnt kræver, at den pågældende allerede har overtrådt ordensbekendtgørelsens § 3 flere gange, og at der er fare for gentagelse.

Rigsadvokaten foreslår derfor, at bøden for overtrædelse af zoneforbud efter ordensbekendtgørelsens § 6, stk. 2, forhøjes fra 600 kr. til 2.000 kr.

2.3.5.3. Justitsministeriets overvejelser

Justitsministeriet er enig med Rigsadvokaten i, at bøden for overtrædelse af zoneforbud efter ordensbekendtgørelsens § 6, stk. 2, bør være 2.000 kr.

Der henvises til pkt. 2.4 om den foreslåede ordning for gennemførelse af strafskærpelsen.

2.3.6. Overtrædelse af dele af § 9 for så vidt angår ejeren af materialet

2.3.6.1. Gældende ret

Som nævnt under pkt. 2.2.1.8 fremgår det af ordensbekendtgørelsens § 9, stk. 1, at bl.a. ombæring af plakater eller uddeling af skrifter eller billeder ikke må finde sted, når det er egnet til at forstyrre den offentlige orden, eller når plakaterne, skrifterne eller billederne er af anstødelig karakter.

Bødetaksten for overtrædelse af § 9, stk. 1, ved ombæring af plakater eller uddeling af skrifter eller billeder er – for så vidt angår ejeren af materialet – i Rigsadvokatmeddelelse nr. 10/2005 fastsat til 800 kr.

Det fremgår af § 9, stk. 2, at det er forbudt i huse at aflevere skrifter og billeder af anstødeligt indhold til andre end beboere, der har afgivet udtrykkelig bestilling herpå, såfremt indholdet er egnet til at forulempe andre eller vække offentlig forargelse. Bødetaksten for overtrædelse af stk. 2 er i Rigsadvokatmeddelelse nr. 10/2005 for så vidt angår ejeren af materialet fastsat til minimum 1.000 kr. Bøden kan forhøjes under hensyn til materialets karakter og mængde.

Ifølge § 9, stk. 3, er uddeling til forbipasserende af reklamemateriale for erhvervsinteresser forbudt. Bødetaksten for overtrædelse af stk. 3 er for så vidt angår ejeren af materialet i Rigsadvokatmeddelelse nr. 10/2005 fastsat til 800 kr.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.2.1.8.

2.3.6.2. Rigsadvokatens redegørelse

Som følge af den forhøjelse af bøden til 1.000 kr., som Rigsadvokaten foreslår, jf. pkt. 2.2.2, for den, der uden at eje det omhandlede materiale overtræder § 9 ved at ombære, aflevere eller uddele materialet, finder Rigsadvokaten, at bøden til ejeren af materialet bør forhøjes til 2.000 kr. Rigsadvokaten lægger

herved vægt på, at det nuværende forhold mellem sanktionen for ombæreren, aflevereren eller uddeleren og ejeren af materialet bør videreføres.

Den foreslåede bøde på 2.000 kr. bør – for så vidt angår overtrædelse af § 9, stk. 2 – efter Rigsadvokatens opfattelse fortsat være en minimumsbøde, der kan forhøjes under hensyn til materialets karakter og mængde.

2.3.6.3. Justitsministeriets overvejelser

Justitsministeriet er enig med Rigsadvokaten i, at bøden for overtrædelse af ordensbekendtgørelsens § 9 ved ombæring, aflevering eller uddeling af det materiale, der er nævnt under pkt. 2.3.6.1, for så vidt angår ejeren af materialet bør være 2.000 kr. Ministeriet er endvidere enig med Rigsadvokaten i, at bøden for overtrædelse af bekendtgørelsens § 9, stk. 2, fortsat bør være en minimumsbøde, der kan forhøjes under hensyn til materialets karakter og mængde.

Der henvises til pkt. 2.4 om den foreslåede ordning for gennemførelse af strafskærpelsen.

2.3.7. Opsætning af plakater, jf. § 9, stk. 1

2.3.7.1. Gældende ret

Efter ordensbekendtgørelsens § 9, stk. 1, må opsætning af plakater ikke finde sted, når det er egnet til forstyrre den offentlige orden, eller når plakaterne er af anstødelig karakter. For så vidt angår forståelsen af udtrykket anstødelig henvises der til pkt. 2.2.1.8. Bødetaksten for overtrædelse af bestemmelsen er i Rigsadvokatmeddelelse nr. 10/2005 fastsat til 1.000 kr. Der er ikke i rigsadvokatmeddelelsen fastsat en særlig bødetakst for ejeren af plakaterne.

2.3.7.2. Rigsadvokatens redegørelse

Da bøden for opsætning af plakater i strid med ordensbekendtgørelsens § 9, stk. 1, efter de gældende takster i Rigsadvokatmeddelelse nr. 10/2005 ligger på et højere niveau end flere af de andre bøder for overtrædelse af bekendtgørelsen, og da der ved opsætning af plakater udøves en mere aktiv handling end ved ombæring af plakater, hvor Rigsadvokaten som nævnt under pkt. 2.2.2 foreslår bøden fastsat til 1.000 kr., bør bøden efter Rigsadvokatens opfattelse forhøjes til 1.500 kr.

2.3.7.3. Justitsministeriets overvejelser

Justitsministeriet er enig med Rigsadvokaten i, at bøden for overtrædelse af ordensbekendtgørelsens § 9, stk. 1, ved opsætning af plakater bør være 1.500 kr.

Der henvises til pkt. 2.4 om den foreslåede ordning for gennemførelse af strafskærpelsen.

2.3.8. Udstillinger af anstødelig karakter, jf. § 9, stk. 1

2.3.8.1. Gældende ret

Efter ordensbekendtgørelsens § 9, stk. 1, må bl.a. udstilling af skrifter eller billeder ikke finde sted, når det er egnet til at forstyrre den offentlige orden, eller når skrifterne eller billederne er af anstødelig karakter.

Udstillinger af anstødelig karakter omfatter udstillinger, der ved enkelte grove billeder eller udstillingens samlede karakter er egnet til at krænke andres sædelighedsfølelse. For så vidt angår forståelsen af udtrykket anstødelig henvises der til pkt. 2.2.1.8.

Bødetaksten for overtrædelse af § 9, stk. 1, i forbindelse med udstillinger af anstødelig karakter er i Rigsadvokatmeddelelse nr. 10/2005 fastsat til 2.500 kr. i førstegangstilfælde og 3.500 kr. i andengangstilfælde.

2.3.8.2. Rigsadvokatens redegørelse

Rigsadvokaten foreslår, at bøden for overtrædelse af ordensbekendtgørelsens § 9, stk. 1, ved udstillinger af anstødelig karakter forhøjes til 3.000 kr., og at den særlige bødetakst for andengangstilfælde ikke videreføres.

2.3.8.3. Justitsministeriets overvejelser

Justitsministeriet er enig med Rigsadvokaten i, at bøden for overtrædelse af ordensbekendtgørelsens § 9, stk. 1, ved udstillinger af anstødelig karakter bør være 3.000 kr., og at den særlige bødetakst for andengangstilfælde ikke bør videreføres.

Udmåling af bødestraffen i gentagelsestilfælde vil herefter være reguleret af straffelovens almindelige regler om gentagelsesvirkning, herunder straffelovens § 81, nr. 1.

Der henvises til pkt. 2.4 om den foreslåede ordning for gennemførelse af strafskærpsen.

2.3.9. Overtrædelse af § 12 om slangebøsser, bål, snebolde mv.

2.3.9.1. Gældende ret

Det er efter ordensbekendtgørelsens § 12 forbudt at benytte skydevåben, buer, slangebøsser eller lignende, at tænde bål, eller at kaste sten, snebolde, vand eller andet, hvis dette kan medføre fare eller ulempe for forbipasserende.

Bødetaksten for overtrædelse af bestemmelsen er i Rigsadvokatmeddelelse nr. 10/2005 fastsat til minimum 500 kr.

Anvendelsesområdet for ordensbekendtgørelsens § 12 afgrænses navnlig af våbenlovgivningen. F.eks. må skydevåben efter våbenlovgivningen ikke besiddes uden tilladelse, medmindre der er tale om luft- og fjederbøsser, som kan besiddes af personer, der er fyldt 18 år. Endvidere afgrænses anvendelsesområdet for ordensbekendtgørelsens § 12 bl.a. af straffelovens § 252 om forvoldelse af nærliggende fare for nogens liv eller førlighed og straffelovens bestemmelser om hærværk og brandstiftelse.

2.3.9.2. Rigsadvokatens redegørelse

Rigsadvokaten anfører, at selv om anvendelsesområdet for ordensbekendtgørelsens § 12 afgrænses af særligt våbenlovgivningen og straffelovens § 252, rummer bestemmelsen fortsat en række meget forskelligartede overtrædelser af forskellig strafværdighed. Rigsadvokaten peger i den forbindelse på, at anvendelse af våben og bålantændelse typisk vil blive anset for potentielt farligere end f.eks. kast med vand og snebolde.

Det er Rigsadvokatens opfattelse, at bøden for overtrædelse af ordensbekendtgørelsens § 12 bør være minimum 1.000 kr., således at bøden kan forhøjes afhængig af faren eller ulempen i den konkrete situation. Eksempelvis bør bøden for overtrædelse af § 12 ved kast med vand og snebolde ifølge Rigsadvokaten udmåles til 1.000 kr., hvis der ikke foreligger grovere omstændigheder, mens der afhængig af de konkrete omstændigheder bør udmåles en større bøde for overtrædelse af § 12 ved anvendelse af våben, f.eks. anvendelse af bue eller anvendelse af luft- og fjederbøsser af personer på 18 år eller derover. Der bør ifølge Rigsadvokaten i den forbindelse bl.a. lægges vægt på, at bødestraffen – hvis der foreligger sådanne omstændigheder, at der ikke bliver tale om fængselsstraf – for ulovlig besiddelse af kniv på offentligt tilgængeligt sted i førstegangstilfælde efter gældende ret er 3.000 eller 5.000 kr. afhængig af knivens art.

2.3.9.3. Justitsministeriets overvejelser

Justitsministeriet er enig med Rigsadvokaten i, at straffen for overtrædelse af ordensbekendtgørelsens § 12 bør være minimum 1.000 kr. Ministeriet er endvidere enig med Rigsadvokaten i, at bøder på

1.000 kr. bør være udgangspunktet eksempelvis ved overtrædelse af bestemmelsen ved kast med vand eller snebolde, medmindre der foreligger grovere omstændigheder. Ministeriet er derudover enig med Rigsadvokaten i, at der bør blive tale om større bøder for overtrædelse af bestemmelsen ved anvendelse af våben, og at der afhængig af de konkrete omstændigheder i den forbindelse bør lægges vægt på bødeniveauet i våbenlovgivningen.

2.4. Den foreslåede ordning for gennemførelse af strafskærpelsen

Rigsadvokaten peger i redegørelsen på, at den forhøjelse af bødestrafen for overtrædelse af ordensbekendtgørelsen, som Rigsadvokaten foreslår, ikke kan gennemføres ved en ændret påtalepraksis fra anklagemyndighedens side, og at forhøjelsen derfor bør gennemføres ved lov. Justitsministeriet er enig med Rigsadvokaten i, at forhøjelsen bør gennemføres ved lov.

Det foreslås derfor, at politilovens bemyndigelsesbestemmelse, som ordensbekendtgørelsen er udstedt i medfør af, ændres, således at det kommer til at fremgå af bemyndigelsen, at justitsministeren kan fastsætte, at der ved udmåling af straffen for overtrædelse reglerne eller overtrædelse eller manglende overholdelse af påbud eller forbud udstedt i medfør af reglerne skal lægges betydelig vægt på hensynet til sikring af den offentlige orden samt beskyttelse af enkeltpersoners og den offentlige sikkerhed.

Hvis lovforslaget vedtages, vil justitsministeren ændre ordensbekendtgørelsens straffebestemmelse i overensstemmelse hermed.

Ved den foreslåede ændring af politiloven forudsættes det, at bødestrafen – når justitsministeren har ændret ordensbekendtgørelsen – for overtrædelse af bekendtgørelsen skærpes i overensstemmelse med det, som er angivet under pkt. 2.2 og 2.3. Den således tilsigtede forhøjelse af bøderne for overtrædelse af bekendtgørelsen fremgår af følgende skema:

Bestemmelse i ordensbekendtgørelsen	Gældende bødetakst	Tilsluttet bødetakst
Gadeuorden, jf. § 3, stk. 1	600 kr.	1.500 kr.
Voldelig optræden eller slagsmål, jf. § 3, stk. 1	Uden personska- de: 800 kr. Med personska- de: 1.500 kr.	Minimum 3.000 kr.
Uanstændig optræden, herunder uriner, jf. § 3, stk. 2	600 kr.	1.000 kr.
Spiritus- eller narkotikapåvirkethed, jf. § 3, stk. 3	600 kr.	1.000 kr.
Sammenstimlen egnet til at forstyrre den offentlige orden, jf. § 4, stk. 1	600 kr.	1.000 kr.
Manglende efterkommelse af påbud efter § 4, stk. 2	600 kr.	1.500 kr.
Gadeuorden, jf. § 3, stk. 1, samtidig med sammenstimlen, jf. § 4, stk. 1	1.000 kr.	2.000 kr.
Overtrædelse af § 3, stk. 1, mens der i området foregår grov forstyrrelse af den offentlige orden	3.000 kr.	4.000 kr.
Overtrædelse af § 4, stk. 1, mens der i området foregår grov forstyrrelse af den offentlige orden	3.000 kr.	4.000 kr.
Samtidig overtrædelse af § 3, stk. 1, og § 4, stk. 1, mens der i området foregår grov forstyrrelse af den offentlige orden	5.000 kr.	6.000 kr.
Overtrædelse af zoneforbud efter § 6, stk. 1	600 kr.	1.000 kr.
Overtrædelse af zoneforbud efter § 6, stk. 2	600 kr.	2.000 kr.

Uberettiget ophold, jf. § 7, stk. 1	500 kr.	1.000 kr.
Banken på døre mv. uden rimelig grund, jf. § 7, stk. 2	400 kr.	1.000 kr.
Overtrædelse af forbud vedrørende musik mv. til væsentlig ulempe, jf. § 8, stk. 1	500 kr.	1.000 kr.
Opsætning af plakater, jf. § 9, stk. 1	1.000 kr.	1.500 kr.
Ombæring af plakater eller uddeling af skrifter eller billeder, jf. § 9, stk. 1, for så vidt angår ombæreren eller uddeleren	400 kr.	1.000 kr.
Ombæring af plakater eller uddeling af skrifter eller billeder, jf. § 9, stk. 1, for så vidt angår ejeren	800 kr.	2.000 kr.
Udstilling af anstødelig karakter, jf. § 9, stk. 1	1. gang: 2.500 kr. 2. gang: 3.500 kr.	3.000 kr.
Aflevering af anstødeligt materiale, jf. § 9, stk. 2, for så vidt angår aflevereren	500 kr.	1.000 kr.
Aflevering af anstødeligt materiale, jf. § 9, stk. 2, for så vidt angår ejeren	Minimum 1.000 kr.	Minimum 2.000 kr.
Uddeling af reklamemateriale til forbipasserende, jf. § 9, stk. 3, for så vidt angår uddeleren	400 kr.	1.000 kr.
Uddeling af reklamemateriale til forbipasserende, jf. § 9, stk. 3, for så vidt angår ejeren	800 kr.	2.000 kr.
Overtrædelse af § 12 om slangebøsser, bål, snebolde mv.	Minimum 500 kr.	Minimum 1.000 kr.
Færdsel på isen i strid med forbud, jf. § 15, stk. 1	500 kr.	1.000 kr.

Det bemærkes, at fastsættelsen af bødestrafen i de konkrete sager om overtrædelse af ordensbekendtgørelsen fortsat vil bero på domstolens vurdering i det enkelte tilfælde, og de angivne straffniveauer vil kunne fraviges i op- eller nedadgående retning, hvis der i den konkrete sag er omstændigheder, der taler herfor, jf. herved de almindelige regler om straffens fastsættelse i straffelovens §§ 80-82.

Den tilsigtede skærpelse vedrører først og fremmest de overtrædelser, som er nævnt i skemaet, dvs. de overtrædelser, der findes bødetakster for i Rigsadvokatmeddelelse nr. 10/2005. Det forudsættes imidlertid derudover, at den nævnte skærpelse får afsmittende virkning på bødestrafen for de overtrædelser, der ikke er fastsat bødetakster for, således at sammenhængen mellem straffene for overtrædelse af bekendtgørelsens forskellige bestemmelser bibeholdes. Det tilsigtes ikke, at fængselsstraf efter § 18, stk. 3, for overtrædelse af forbud efter bekendtgørelsens § 6, stk. 4, anvendes i videre omfang end efter gældende ret.

Det forventes desuden, at strafskærpelsen vil have en vis afsmittende virkning på straffniveauet ved overtrædelse af bestemmelser i den øvrige lovgivning, hvis gerningsindhold minder om bestemmelserne i ordensbekendtgørelsen, f.eks. straffelovens § 121 om fornærmelig optræden over for tjenestemand mv., således at sammenhængen mellem straffene for overtrædelse af ordensbekendtgørelsen og disse bestemmelser i den øvrige lovgivning bibeholdes.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 1, og bemærkningerne hertil.

3. Skærpelse af bødestrafen for overtrædelse af restaurationslovens § 32, stk. 1

3.1. Gældende ret

Efter restaurationslovens § 32, stk. 1, er det forbudt på steder, hvorfra der foregår salg af mad og

drikkevarer til nydelse på eller ved salgsstedet, og hvortil der er offentlig adgang, at udvise støjende, voldelig, fornærmelig eller lignende adfærd, der er egnet til at forstyrre den offentlige orden eller medføre ulempe for andre tilstedeværende eller omboende.

Det fremgår af bemærkningerne til § 32 i lovforslag nr. L 7 om restaurations- og hotelvirksomhed m.v., fremsat den 7. oktober 1992, at formålet med bestemmelsen var at give politiet hjemmel til at gribe ind, hvis der på restaurationer er forhold, der forstyrrer den offentlige orden, idet politivedtægterne ikke gjaldt for restaurationslokaler.

Overtrædelse af restaurationslovens § 32, stk. 1, straffes efter § 37, stk. 1, nr. 1, med bøde. Under skærpende omstændigheder eller i gentagelsestilfælde kan straffen stige til fængsel indtil 4 måneder, jf. § 37, stk. 2.

Bødetaksten for overtrædelse af restaurationslovens § 32, stk. 1, er ifølge Rigsadvokatmeddelelse nr. 6/2007 600 kr., hvis overtrædelsen er begået ved støjende, fornærmelig eller lignende adfærd, 800 kr., hvis overtrædelsen er begået ved voldelig optræden uden personskaade, og 1.500 kr., hvis overtrædelsen er begået ved voldelig optræden med personskaade.

Retningslinjerne for anklagemyndighedens bødepåstande ved overtrædelse af restaurationslovens § 32, stk. 1, svarer således til retningslinjerne efter Rigsadvokatmeddelelse nr. 10/2005 for bødepåstanden ved overtrædelse af ordensbekendtgørelsens § 3, stk. 1, jf. pkt. 2.3.1.1.

3.2. Rigsadvokatens redegørelse

Som det fremgår af pkt. 2.3.1.2, foreslår Rigsadvokaten, at bøden for overtrædelse af ordensbekendtgørelsens § 3, stk. 1, ved voldelig optræden eller slagsmål forhøjes til minimum 3.000 kr., således at der afhængig af overtrædelsens karakter og konsekvenser, herunder om der er tale om personskaade, kan blive tale om en større bøde. Derudover foreslår Rigsadvokaten, at bøden for overtrædelse af § 3, stk. 1, ved skrigen, råben eller anden støjende, fornærmelig eller lignende adfærd, der er egnet til at forstyrre den offentlige orden, forhøjes til 1.500 kr.

Bøderne for overtrædelse af restaurationslovens § 32, stk. 1, bør efter Rigsadvokatens opfattelse forhøjes til samme niveau som bøderne for overtrædelse af ordensbekendtgørelsens § 3, stk. 1.

3.3. Den foreslåede ordning

I overensstemmelse med Rigsadvokatens indstilling foreslås det, at bøderne for overtrædelse af restaurationslovens § 32, stk. 1, forhøjes til samme niveau som bøderne for overtrædelse af ordensbekendtgørelsens § 3, stk. 1.

Det foreslås derfor, at restaurationslovens straffebestemmelse ændres, således at det kommer til at fremgå, at der ved udmåling af straffen for overtrædelse af § 32, stk. 1, skal lægges betydelig vægt på hensynet til at forhindre forstyrrelse af den offentlige orden og ulempe for andre tilstedeværende eller omboende.

Det forudsættes i den forbindelse, at bødestraffen for overtrædelse af restaurationslovens § 32, stk. 1, i overensstemmelse med Rigsadvokatens redegørelse skærpes, og at bøderne fastsættes efter samme retningslinjer som ved overtrædelse ordensbekendtgørelsens § 3, stk. 1. Der henvises til pkt. 2.3.1.

Det tilsigtes således, at bøden for overtrædelse af § 32, stk. 1, ved voldelig adfærd forhøjes til minimum 3.000 kr., således at der afhængig af overtrædelsens karakter og konsekvenser, herunder om der er tale om personskaade, kan blive tale om en større bøde. Det tilsigtes endvidere, at bøden for overtrædelse af § 32, stk. 1, ved støjende, fornærmelig eller lignende adfærd forhøjes til 1.500 kr.

Fastsættelsen af bødestraffen i de konkrete sager om overtrædelse af restaurationslovens § 32, stk. 1, vil fortsat bero på domstolenes vurdering i det enkelte tilfælde, og de angivne straffniveauer vil kunne

fraviges i op- eller nedadgående retning, hvis der i den konkrete sag er omstændigheder, der taler herfor, jf. herved de almindelige regler om straffens fastsættelse i straffelovens §§ 80-82.

Der henvises til lovforslagets § 2, nr. 1, og bemærkningerne hertil.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Lovforslaget indebærer, at der sker en skærpelse af bødestrafen for overtrædelse af ordensbekendtgørelsen og overtrædelse af restaurationslovens bestemmelse om forstyrrelse af bl.a. den offentlige orden. Lovforslaget skønnes at medføre et merprovenu for staten på i størrelsesordenen 7,5 mio. kr. årligt.

Skærpelsen af bødestrafen vil muligvis kunne føre til en vis stigning i antallet af sager ved domstolene med dertil hørende ressourceforbrug for anklagemyndigheden og domstolene. Udgifterne forbundet hermed skønnes dog at være begrænsede og vil blive afholdt inden for de eksisterende rammer.

Lovforslaget har ingen økonomiske konsekvenser for kommuner og regioner.

Lovforslaget har ingen administrative konsekvenser for det offentlige.

5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet

Lovforslaget har ingen økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet.

6. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget har ingen administrative konsekvenser for borgerne.

7. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen miljømæssige konsekvenser.

8. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

9. Hørte myndigheder og organisationer mv.

Et udkast til lovforslag har været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer mv.:

Østre Landsret, Vestre Landsret, samtlige byretter, Domstolsstyrelsen, Den Danske Dommerforening, Dommerfuldmægtigforeningen, HK-Landsklubben Danmarks Domstole, Rigsadvokaten, Foreningen af Offentlige Anklagere, Rigspolitiet, Politiforbundet i Danmark, HK-Landsklubben for Politiet, Direktoratet for Kriminalforsorgen, Foreningen af Fængselsinspektører og Vicefængselsinspektører, Kriminalforsorgsforeningen, Dansk Fængselsforbund, HK-Landsklubben for Kriminalforsorgen, Landsklubben af socialrådgivere ansat i Kriminalforsorgen, Advokatrådet, Danske Advokater, Landsforeningen af Forsvarsadvokater, Institut for Menneskerettigheder, Retssikkerhedsfonden, Amnesty International, Dansk Retspolitisk Forening, Danmarks Restauranter og Cafeer, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Erhverv, Danmarks Rederiforening, Forbrugerrådet, Horesta, SikkerhedsBranchen og 3F.

10. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/ mindreudgifter	Negative konsekvenser/ merudgifter
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Lovforslaget skønnes at medføre et merprovenu for staten på ca. 7,5 mio. kr. årligt.	Ingen

Administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter	

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Det foreslås, at politilovens § 23, stk. 3, ændres, således at det kommer til at fremgå af bestemmelsen, at det i forbindelse med fastsættelse af regler om straf for overtrædelse af regler fastsat i medfør af stk. 1 og 2 eller overtrædelse eller manglende efterkommelse af påbud eller forbud udstedt i medfør af sådanne regler kan fastsættes, at der ved udmåling af straffen skal lægges betydelig vægt på hensynet til sikring af den offentlige orden samt beskyttelse af enkeltpersoners og den offentlige sikkerhed.

Hvis lovforslaget vedtages, vil justitsministeren ændre ordensbekendtgørelsen i overensstemmelse hermed.

Det forudsættes ved den foreslåede ændring af politilovens § 23, stk. 3, at bødestrafen for overtrædelse af ordensbekendtgørelsen – når den ovennævnte ændring af bekendtgørelsen er foretaget – skærpes i overensstemmelse med det, som fremgår af skemaet under pkt. 2.4 i lovforslagets almindelige bemærkninger, hvortil der henvises.

Straffastsættelsen vil – uanset angivelserne i skemaet – som altid i sidste ende bero på domstolenes konkrete vurdering i det enkelte tilfælde af sagens samtlige omstændigheder, og det angivne bødeniveau vil derfor kunne fraviges i op- eller nedadgående retning, hvis der i den konkrete sag foreligger skærpende eller formildende omstændigheder, jf. herved de almindelige regler om straffens fastsættelse i straffelovens §§ 80-82.

Det straffniveau, som er tilsigtet, er i tre tilfælde i skemaet angivet som et minimumsniveau. Dette minimumsniveau forudsættes – ud over hvad der følger af det ovennævnte – fraveget i opadgående retning, hvis omstændighederne i den konkrete sag taler herfor.

Det drejer sig for det første om overtrædelse af ordensbekendtgørelsens § 3, stk. 1, ved voldelig optræden eller slagsmål, hvor den tilsigtede minimumsbøden er angivet som 3.000 kr. Bødeniveauet forudsættes fraveget i opadgående retning, hvis overtrædelsens karakter og konsekvenser, herunder om der er sket personskade, taler herfor.

Det drejer sig endvidere om overtrædelse af ordensbekendtgørelsens § 9, stk. 2, hvorefter det er forbudt i huse at aflevere skrifter og billeder af anstødeligt indhold til andre end beboere, der har afgivet udtrykkelig bestilling herpå, såfremt indholdet er egnet til at forulempe andre eller vække offentlig forargelse, hvor der for så vidt angår ejeren af materialet er angivet en minimumsbøde på 2.000 kr. Dette bødeniveau forudsættes fraveget i opadgående retning, hvis materialets karakter og mængde taler herfor.

Endelig drejer det sig om overtrædelse af ordensbekendtgørelsens § 12, hvorefter det er forbudt at

benytte skydevåben, buer, slangebøsser eller lignende, at tænde bål, eller at kaste sten, snebolde, vand eller andet, hvis dette kan medføre fare eller ulempe for forbipasserende, hvor minimumsbøden er angivet som 1.000 kr. Det forudsættes, at der bliver tale om en bøde på 1.000 kr. eksempelvis ved overtrædelse af bestemmelsen ved kast med vand eller snebolde, medmindre der foreligger grovere omstændigheder. Derimod forudsættes det, at der bliver tale om en større bøde for overtrædelse af bestemmelsen ved anvendelse af våben, og at der afhængig af de konkrete omstændigheder ved udmålingen af bøden lægges vægt på bødeniveauet i våbenlovgivningen.

Det forudsættes, at Rigsadvokaten – som på andre områder – fortsat vil kunne revidere de bødetakster, der fremgår af skemaet, som følge af den almindelige pris- og lønudvikling.

Der er i skemaet og i lovforslaget i øvrigt henvist til en række paragraffer og stykker i den gældende ordensbekendtgørelse. I det omfang ordensbekendtgørelsen måtte blive ændret, således at indholdet af de pågældende bestemmelser i det væsentlige videreføres, men kommer til at fremgå af andre paragraffer eller stykker, forudsættes det strafniveau, som er angivet i skemaet, tillige videreført.

Den skærpelse, som tilsigtes ved den foreslåede bestemmelse, vedrører først og fremmest de overtrædelser, som er nævnt i skemaet, dvs. de overtrædelser, der findes bødetakster for i Rigsadvokatmeddelelse nr. 10/2005. Det forudsættes imidlertid derudover, at den nævnte skærpelse får afsmittende virkning på bødestrafen for de overtrædelser, der ikke er fastsat bødetakster for, således at sammenhængen mellem straffene for overtrædelse af bekendtgørelsens forskellige bestemmelser bibeholdes. Det tilsigtes ikke, at fængselsstraf efter § 18, stk. 3, for overtrædelse af forbud efter bekendtgørelsens § 6, stk. 4, anvendes i videre omfang end efter gældende ret.

Det forventes desuden, at strafskærpelsen vil have en vis afsmittende virkning på strafniveauet ved overtrædelse af bestemmelser i den øvrige lovgivning, hvis gerningsindhold minder om bestemmelserne i ordensbekendtgørelsen, f.eks. straffelovens § 121 om fornærmelig optræden over for tjenestemand mv., således at sammenhængen mellem straffene for overtrædelse af ordensbekendtgørelsen og disse bestemmelser i den øvrige lovgivning bibeholdes.

Der er med hjemmel i politilovens § 23, stk. 1 og 3 – ud over ordensbekendtgørelsen – tillige fastsat regler om offentlige boksekampe, jf. bekendtgørelse nr. 497 af 17. juni 2005 med senere ændring, og om offentlige forlystelser, jf. bekendtgørelse nr. 502 af 17. juni 2005 med senere ændringer. Det er ikke i anledning af den foreslåede ændring af politilovens § 23, stk. 3, hensigten at ændre disse bekendtgørelser, og der er ikke tilsigtet nogen ændring af strafniveauet for overtrædelse af bekendtgørelserne.

Hvis lovforslaget vedtages, og når justitsministeren i overensstemmelse med det ovennævnte har ændret ordensbekendtgørelsen, vil Rigsadvokaten ændre Rigsadvokatmeddelelse nr. 10/2005, således at anklagemyndigheden ved overtrædelser af bekendtgørelsen, der begås efter ikrafttrædelsen af ændringen af bekendtgørelsen, anvender de bødetakster, der fremgår af skemaet under pkt. 2.4 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.4 i de almindelige bemærkninger.

Til § 2

Til nr. 1

Det foreslås, at der ved udmåling af straffen efter restaurationslovens § 37, stk. 1, nr. 1, for overtrædelse af § 32, stk. 1, skal lægges betydelig vægt på hensynet til at forhindre forstyrrelse af den offentlige orden og ulempe for andre tilstedeværende eller omboende.

Bødetaksten for overtrædelse af restaurationslovens § 32, stk. 1, er i Rigsadvokatmeddelelse nr. 6/2007 fastsat til 600 kr., hvis overtrædelsen er begået ved støjende, fornærmelig eller lignende adfærd, 800 kr.,

hvis overtrædelsen er begået ved voldelig optræden uden personskade, og 1.500 kr., hvis overtrædelsen er begået ved voldelig optræden med personskade.

Det forudsættes ved den foreslåede ændring af restaurationslovens § 37, at bødestrafen for overtrædelse af restaurationslovens § 32, stk. 1, skærpes, og at bøder for overtrædelse af bestemmelsen fastsættes efter samme retningslinjer som bøder for overtrædelse af ordensbekendtgørelsens § 3, stk. 1. Der henvises i den forbindelse til lovforslagets § 1, nr. 1, og bemærkningerne hertil.

Det tilsigtes således, at bøder for overtrædelse af § 32, stk. 1, ved voldelig adfærd forhøjes til minimum 3.000 kr., således at der afhængig af overtrædelsens karakter og konsekvenser, herunder om der er tale om personskade, kan blive tale om en større bøde. Det tilsigtes endvidere, at bødestrafen for overtrædelse af § 32, stk. 1, ved støjende, fornærmelig eller lignende adfærd forhøjes til 1.500 kr.

Fastsættelsen af bødestrafen i de konkrete sager om overtrædelse af restaurationslovens § 32, stk. 1, vil fortsat bero på domstolenes konkrete vurdering i det enkelte tilfælde, og de angivne straffniveauer vil kunne fraviges i op- eller nedadgående retning, hvis der i den konkrete sag er omstændigheder, der taler herfor, jf. herved de almindelige regler om straffens fastsættelse i straffelovens §§ 80-82.

Det forudsættes, at Rigsadvokaten – som på andre områder – fortsat vil kunne revidere bødetaksterne som følge af den almindelige pris- og lønudvikling.

Der er ikke i øvrigt tilsigtet ændringer af reglerne i restaurationsloven. Det bemærkes i den forbindelse navnlig, at bestemmelsen i § 37, stk. 2, om, at straffen under skærpende omstændigheder eller i gentagelsestilfælde kan stige til fængsel indtil 4 måneder, vil kunne anvendes i samme omfang som hidtil.

Hvis lovforslaget vedtages, vil Rigsadvokaten ændre Rigsadvokatmeddelelse nr. 6/2007, således at anklagemyndigheden ved overtrædelser af restaurationslovens § 32, stk. 1, der begås efter lovens ikrafttræden, anvender de ovennævnte bødetakster.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.3 i de almindelige bemærkninger.

Til § 3

Det foreslås, at loven træder i kraft den 1. april 2011.

De skærpede bødestrafte for overtrædelse af ordensbekendtgørelsen, som tilsigtes ved lovforslaget, vil finde anvendelse for overtrædelser, der begås efter ikrafttrædelsen af den ændring af ordensbekendtgørelsen, som vil blive foretaget, hvis lovforslaget vedtages, jf. lovforslagets § 1, nr. 1. Ændringen af bekendtgørelsen vil blive foretaget således, at ændringen træder i kraft samtidig med loven.

Den tilsigtede skærpelse af bødestrafen for overtrædelse af restaurationslovens § 32, stk. 1, vil finde anvendelse for overtrædelser, der begås efter lovens ikrafttræden.

Til § 4

Det foreslås, at loven ikke skal gælde for Færøerne og Grønland, men at § 1, dvs. ændringen af politiloven, ved kongelig anordning skal kunne sættes i kraft for Færøerne og Grønland med de ændringer, som de færøske og grønlandske forhold tilsiger.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering

Lovforslaget

§ 1

I lov nr. 444 af 9. juni 2004 om politiets virksomhed, som ændret ved § 19 i lov nr. 538 af 8. juni 2006, § 4 i lov nr. 501 af 12. juni 2009 og § 2 i lov nr. 1107 af 1. december 2009, foretages følgende ændring:

§ 23. Justitsministeren fastsætter regler om sikring af den offentlige orden samt beskyttelse af enkeltpersoners og den offentlige sikkerhed, forebyggelse af fare eller ulempe for færdslen, dyr på offentligt sted, offentlige anlæg, husnumre og opslag, erhvervsvirksomhed på veje, offentlige forlystelser, renholdelse af veje m.v.

Stk. 2. De i medfør af stk. 1 fastsatte bestemmelser kan indeholde regler om, at politidirektøren kan udstede midlertidige påbud eller forbud med henblik på at forebygge fare for den offentlige orden eller enkeltpersoners eller den offentlige sikkerhed.

Stk. 3. Det kan i regler fastsat i medfør af stk. 1 og 2 fastsættes, at overtrædelse af reglerne eller overtrædelse eller manglende efterkommelse af påbud eller forbud udstedt i medfør af sådanne regler straffes med bøde eller fængsel indtil 6 måneder. Det kan endvidere fastsættes, at der ved overtrædelser begået af selskaber m.v. (juridiske personer) kan pålægges selskabet m.v. strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel.

§ 2

I lov om restaurationsvirksomhed og alkoholbevilling m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 135 af 18. januar 2010, som ændret ved § 34 i lov nr. 718 af 25. juni 2010, foretages følgende ændring:

1. I § 37 indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:

§ 37. Med bøde straffes den, der
1) overtræder § 1, stk. 5, § 10 a, stk. 3 og 4, § 14, stk. 3, § 14 a, stk. 1 og 2, § 16, stk. 2, § 18, stk. 2, § 20, stk. 2 og 4, 1. og 2. pkt., § 22,

stk. 1, 2. pkt., og stk. 5, § 23, stk. 1 og 2, § 24,
stk. 1 og 4, § 26, stk. 1, § 27, 1. pkt., § 28,
stk. 1, 1. pkt., og stk. 8, § 29, stk. 1, 2 og 3,
§ 31, stk. 4, og § 32, stk. 1 og 2,
2)-5) ...

Stk. 2-6 ...

»*Stk. 2.* Ved udmåling af straffen efter stk. 1, nr. 1, for overtrædelse af § 32, stk. 1, skal der lægges betydelig vægt på hensynet til at forhindre forstyrrelse af den offentlige orden og ulempe for andre tilstedeværende eller omboende.«

Stk. 2-6 bliver herefter stk. 3-7.

§ 3

Loven træder i kraft den 1. april 2011.

§ 4

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, men § 1 kan ved kongelig anordning sættes i kraft for Færøerne og Grønland med de ændringer, som de færøske og grønlandske forhold tilsiger.

Redegørelse om bødetaksterne i ordensbekendtgørelsen**1. Indledning**

Ved brev af 18. februar 2010 har Justitsministeriet anmodet Rigsadvokaten om at foretage en samlet gennemgang af bødetaksterne for overtrædelse af ordensbekendtgørelsen, jf. Rigsadvokatmeddelelse nr. 10/2005 om sanktionspåstande i sager om overtrædelse af bekendtgørelse om politiets sikring af den offentlige orden mv. (ordensbekendtgørelsen), med henblik på at vurdere, om der kan være grundlag for at ændre de gældende bødetakster.

Justitsministeriet har herved henvist til, at der i den seneste tid over for ministeriet er rejst en række spørgsmål om, hvorvidt bødeniveauet i disse sager er fuldt ud tilfredsstillende, eller om der er behov for ændringer, herunder navnlig forhøjelser, af det gældende bødeniveau.

På denne baggrund har Rigsadvokaten udarbejdet denne redegørelse. Redegørelsen er disponeret således:

Afsnit 2: Regelgrundlaget

Afsnit 3: Generelle retningslinjer for sanktionspåstande i sager om overtrædelse af ordensbekendtgørelsen

Afsnit 3.1: Nedsættelse af bøder

Afsnit 3.2: Flere overtrædelser

Afsnit 3.3: Bødetilkendegivelser på stedet

Afsnit 4: Bødeniveauet på andre lovområder

Afsnit 4.1: Straffeloven

Afsnit 4.2: Færdselsloven

Afsnit 4.3: Udskænkning og salg af alkohol og tobak til unge

Afsnit 4.4: Våbenlovgivningen

Afsnit 4.5: Lov om euforiserende stoffer

Afsnit 4.6: Visse andre særlovsovertrædelser

Afsnit 5: Rigsadvokatens overvejelser om revision af bøderne for overtrædelse af ordensbekendtgørelsen

Afsnit 5.1: Mindstebøde

Afsnit 5.2: Særlige forhøjelser

Afsnit 5.2.1: Gadeuorden, herunder voldelig optræden/slagsmål

Afsnit 5.2.2: Påbud efter ordensbekendtgørelsens § 4, stk. 2

Afsnit 5.2.3: Samtidig overtrædelse af bestemmelserne om gadeuorden og sammenstimlen

Afsnit 5.2.4: Gadeuorden og sammenstimlen under eller i umiddelbar forlængelse af grov forstyrrelse af ro og orden på offentligt sted

Afsnit 5.2.5: Zoneforbud efter ordensbekendtgørelsens § 6, stk. 2

Afsnit 5.2.6: Opsætning eller ombæring af plakater, uddeling af skrifter og reklamer mv.

Afsnit 5.2.7: Slangebøsser, bål, snebolde mv.

Afsnit 6: Sammenfatning

Afsnit 6 indeholder tillige en oversigt over de gældende bødetakster og de nye bødetakster, som Rigsadvokaten foreslår ved overtrædelse af ordensbekendtgørelsen.

2. Regelgrundlaget

Justitsministeriet har i medfør af § 23 i lov nr. 444 af 9. juni 2004 om politiets virksomhed (politiloven) udstedt bekendtgørelse nr. 511 af 20. juni 2005 om politiets sikring af den offentlige orden og beskyttelse af enkeltpersoners og den offentlige sikkerhed mv., samt politiets adgang til at iværksætte midlertidige foranstaltninger (ordensbekendtgørelsen).

Det fremgår af forarbejderne til politiloven (lovforslag nr. L 159 af 4. februar 2004, de almindelige bemærkninger, pkt. 8.2), at en bekendtgørelse om politiets sikring af den offentlige orden mv. som udgangspunkt skulle videreføre de centrale bestemmelser i den hidtidige normalpolitivedtægt, og at den strafsanktionerede regulering, der tidligere fandtes i politivedtægterne, fremover skulle reguleres i bekendtgørelsen.

Justitsministeriet nedsatte på denne baggrund en arbejdsgruppe, der skulle udarbejde et udkast til en bekendtgørelse om politiets sikring af den offentlige orden mv. Arbejdsgruppen foretog en gennemgang af de enkelte bestemmelser i normalpolitivedtægten samt bestemmelserne i de 54 lokale politivedtægter.

Ved afvejningen af, om bestemmelserne i politivedtægterne burde videreføres i bekendtgørelsen, tillagde arbejdsgruppen det afgørende betydning, om den pågældende regulering reelt varetog politimæssige hensyn, særligt ordensmæssige hensyn, eller om der snarere var tale om en opgave, der måtte antages at falde uden for politiets naturlige opgaveportefølje. Endvidere blev der foretaget en konkret vurdering af, hvorvidt bestemmelserne fortsat havde praktisk relevans.

På baggrund af arbejdsgruppens overvejelser udstedte Justitsministeriet den ovennævnte ordensbekendtgørelse, som trådte i kraft den 1. juli 2005, hvor de hidtil gældende politivedtægter samtidig bortfaldt, jf. politilovens § 26, stk. 2.

Ordensbekendtgørelsen er ændret flere gange, herunder ved bekendtgørelse nr. 540 af 11. juni 2009, hvor reglerne om de såkaldte zoneforbud blev suppleret af nye bestemmelser vedrørende meddelelse af zoneforbud til personer, der udviser særlig utryghedsskabende adfærd. Ændringen, der trådte i kraft den 15. juni 2009, var forudsat i forarbejderne til lov nr. 501 af 12. juni 2009 om ændring af straffeloven, retsplejeloven, våbenloven, lov om politiets virksomhed, lov om fuldbyrdelse af straf mv. og forvaltningsloven (Styrket indsats mod bandekriminalitet mv.).

Senest er ordensbekendtgørelsen ændret ved bekendtgørelse nr. 1114 af 30. november 2009, hvor straffen for overtrædelse af bekendtgørelsens § 3, stk. 1, og § 4, stk. 1, blev skærpet, når forholdet er begået under eller i umiddelbar forlængelse af, at der i området foregår grov forstyrrelse af ro og orden på offentligt sted. Ændringen, der trådte i kraft den 3. december 2009, var forudsat i forarbejderne til lov nr. 1107 af 1. december 2009 om ændring af straffeloven og lov om politiets virksomhed (Styrket indsats mod omfattende forstyrrelse af den offentlige orden mv.).

Det *geografiske anvendelsesområde* for ordensbekendtgørelsen fremgår af § 2, der har følgende ordlyd:

»§ 2. Hvor ikke andet fremgår, finder denne bekendtgørelse anvendelse på borgernes adfærd på veje eller på andre steder, hvortil der er almindelig adgang. Bekendtgørelsen finder således f.eks. anvendelse på borgernes adfærd i offentligt tilgængelige parker, jernbane- og rutebilstationer, porte, offentlige toiletter, offentlige befordringsmidler, herunder taxier, forlystelsessteder samt i åbningstiden butikker, butikcentre og offentlige kontorer.

Stk. 2. Ved en vej forstås i denne bekendtgørelse offentlig eller privat vej, gade, cykelsti, fortov, plads, bro, tunnel, passage, sti eller lignende, som benyttes til almindelig færdsel af en eller flere færdselsarter.«

Straffehjemlen er angivet i ordensbekendtgørelsens § 18, stk. 1, som efter de ovennævnte ændringer af bekendtgørelsen har følgende ordlyd:

»§ 18. Overtrædelse af §§ 3-13 og § 15, stk. 2, overtrædelse af de i medfør af § 14 og § 15, stk. 1, og § 16 udstedte regler og bestemmelser eller overtrædelse samt manglende efterkommelse af påbud eller forbud udstedt i medfør af § 3, stk. 4, § 4, stk. 2, § 6, stk. 1 og 2, § 8, stk. 1, § 13, stk. 4, og § 17 straffes med bøde. Ved fastsættelse af straffen for overtrædelse af § 3, stk. 1, og § 4, stk. 1, skal det indgå som en skærpende omstændighed, at forholdet er begået, mens eller i umiddelbar forlængelse af, at der i området foregår grov forstyrrelse af ro og orden på offentligt sted. 2. pkt. finder dog ikke anvendelse, hvis vedkommende ikke har forsæt med hensyn til, at der i området foregår grov forstyrrelse af ro og orden på offentligt sted.

Stk. 2. Manglende efterkommelse af forbud udstedt i medfør af § 6, stk. 4, straffes med fængsel indtil 6 måneder, under særligt formildende omstændigheder dog med bøde.

Stk. 3. Der kan pålægges selskaber mv. (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel.«

Rigsadvokaten udsendte i december 2005 Rigsadvokatmeddelelse nr. 10/2005 om sanktionspåstande i sager om overtrædelse af bekendtgørelse om politiets sikring af den offentlige orden mv. (ordensbekendtgørelsen), som indeholder retningslinjer for strafpåstanden ved overtrædelse af en række bestemmelser i ordensbekendtgørelsen. Udgangspunktet for strafpåstandene var de dagældende bødetakster for overtrædelse af normalpolitivedtægten, der var fastsat i Rigsadvokatens vejledning om bødetakster i politisager (bødekatologet), idet bødetaksterne dog blev forhøjet under hensyn til løn- og prisudviklingen.

Den mindste bøde for overtrædelse af ordensbekendtgørelsen blev fastsat til 400 kr. og gælder f.eks. ved overtrædelse af § 9, stk. 3, der forbyder uddeling af reklamemateriale til forbipasserende. De øvrige bødetakster blev fastsat til 500 kr., 600 kr., 800 kr., 1.000 kr. og 1.500 kr. Endelig blev bøden for overtrædelse af ordensbekendtgørelsens § 9, stk. 1, om udstilling af anstødelig karakter fastsat til 2.500 kr., der i andengangstilfælde forhøjes til 3.500 kr. Langt de fleste bødetakster ligger under 1.000 kr.

I forbindelse med de ovenfor nævnte ændringer af ordensbekendtgørelsen i 2009 er der fastsat yderligere vejledende strafpåstande, som i begge tilfælde er fastsat i overensstemmelse med forarbejderne til de pågældende ændringslove. Der er således fastsat bødetakster på 3.000 kr. for overtrædelse af ordensbekendtgørelsens § 3, stk. 1, eller § 4, stk. 1, når overtrædelsen begås mens eller i umiddelbar forlængelse af, at der i området foregår grov forstyrrelse af ro og orden på offentligt sted. Bøden for samtidig overtrædelse af de to bestemmelser under de nævnte omstændigheder er 5.000 kr. Endvidere er der fastsat en strafpåstand på ubetinget fængsel i 7 dage for førstegangstilfælde af overtrædelse af de særlige zoneforbud, som efter ordensbekendtgørelsens § 6, stk. 4, kan meddeles, når en person udviser særlig utryghedsskabende adfærd.

De enkelte bødetakster vil blive nærmere gennemgået under afsnit 5, der tillige indeholder Rigsadvokatens overvejelser om bødeniveaet.

3. Generelle retningslinjer for sanktionspåstande i sager om overtrædelse af ordensbekendtgørelsen

3.1. Nedsættelse af bøder

Bøder til unge under 18 år nedsættes generelt til det halve beløb, dog mindst 300 kr., jf. retningslinjerne i Rigsadvokatmeddelelse nr. 4/2000 om sanktionspåstande mv. i færdselssager, afsnit 2.2.2. Nedsættelsen af bøden sker ved anklagemyndighedens foranstaltning i forbindelse med udsendelse af bødeforelæg eller ved nedlæggelse af påstand om bøde.

Endvidere kan bøden til personer med særlig lav indtægt nedsættes til det halve beløb, dog mindst 300 kr., hvis den sigtede fremlægger den fornødne dokumentation for sine indtægtsforhold, jf. Rigsadvokatmed-

delelse nr. 4/2000, afsnit 2.2.3. Indtægtsgrænsen, som årligt justeres i Rigsadvokatmeddelelse nr. 4/2000, svarer til ca. $\frac{3}{4}$ af dagpengebeløbet for en fuldtidsbeskæftiget.

Det er forholdene på gerningstidspunktet, som er afgørende for en eventuel nedsættelse både med hensyn til sigtede under 18 år og sigtede med en særlig lav indkomst.

Disse retningslinjer om nedsættelse af bøder gælder også ved overtrædelse af ordensbekendtgørelsen, jf. Rigsadvokatmeddelelse nr. 10/2005, afsnit 2.1.

3.2. Flere overtrædelser

Der er ikke fastsat generelle retningslinjer i ordensbekendtgørelsen om strafudmålingen ved flere overtrædelser af ordensbekendtgørelsen til samtidig bedømmelse. I Rigsadvokatmeddelelse nr. 10/2005 er der alene fastsat vejledende bødetakster for den samtidige overtrædelse af ordensbekendtgørelsens § 3, stk. 1, og § 4, stk. 1. I de øvrige tilfælde må straffen således fastsættes efter de almindelige principper i straffelovens § 88 om kumulation.

Med hensyn til udmåling af bøder i gentagelsestilfælde indeholder Rigsadvokatmeddelelse nr. 10/2005 en enkelt vejledende strafpåstand, idet det fremgår af meddelelsen, at overtrædelse af ordensbekendtgørelsens § 9, stk. 1, om udstilling af anstødelig karakter straffes med en bøde på 2.500 kr. i førstegangstilfælde og en bøde på 3.500 kr. i andengangstilfælde. I de øvrige tilfælde er det således straffelovens almindelige regler om gentagelsesvirkning, herunder § 81, nr. 1, som finder anvendelse. Det følger af denne bestemmelse, at det ved straffens fastsættelse i almindelighed skal indgå som en skærpende omstændighed, at gerningsmanden tidligere er straffet af betydning for sagen.

3.3. Bødetilkendegivelser på stedet

Det fremgår af Justitsministeriets cirkulæreskrivelse af 16. december 1996 om gennemførelse af en ordning om bødetilkendegivelser på stedet, at de enkelte politikredse kan bruge bødetilkendegivelser på stedet ved de overtrædelser af politivedtægten, hvor der er fast retspraksis for bødens størrelse.

Det følger heraf, at politikredsene i de tilfælde, hvor der ikke er tvivl om bødepåstanden for overtrædelse af ordensbekendtgørelsen, også vil kunne anvende denne ordning.

Der kan således anvendes bødetilkendegivelser på stedet i bl.a. de tilfælde, hvor der er fastsat vejledende strafpåstande for overtrædelse af ordensbekendtgørelsen i Rigsadvokatmeddelelse nr. 10/2005. Det er dog en betingelse, at overtrædelserne er klart konstateret, således at der ikke foreligger nogen bevismæssig tvivl. Bødetilkendegivelser kan ikke anvendes, hvis der skal fastsættes en fælles bødestraf for flere samtidig begåede overtrædelser, jf. Justitsministeriets vejledning af 16. december 1996 om bødetilkendegivelser på stedet, som indeholder en nærmere beskrivelse af ordningen og den praktiske fremgangsmåde.

Der henvises i øvrigt til Rigsadvokatmeddelelse nr. 10/2005, afsnit 2.2.

4. Bødeniveauet på andre lovområder

Rigsadvokaten har i forbindelse med overvejelserne om bødeniveauet for overtrædelse af ordensbekendtgørelsen foretaget en sammenligning med bødeniveauet på andre lovområder.

Rigsadvokaten har gennem årene i en række meddelelser fastsat retningslinjer for bødepåstande inden for flere forskellige områder. Som eksempler kan nævnes bødetakster for overtrædelse af bl.a. straffeloven, færdselsloven, reglerne om udskænkning og salg af alkohol og tobak til unge, våbenlovgivningen samt lov om euforiserende stoffer.

Rigsadvokaten har ved fastsættelsen af de vejledende bødepåstande taget udgangspunkt i f.eks. bemærkninger i lovforslag om bødestørrelser på det pågældende område og domspraksis på området samt foretaget generelle forhøjelser af bødepåstandene i overensstemmelse med løn- og prisudviklingen.

Der er ikke umiddelbart fastsat vejledende bødepåstande for overtrædelser af en karakter, som er direkte sammenlignelige med overtrædelser af ordensbekendtgørelsen, men nedenfor gennemgås nogle af de mest anvendte bødetakster med henblik på at belyse bødestørrelserne på forskellige områder.

4.1. Straffeloven

Der er i Rigsadvokatmeddelelse nr. 9/2005 fastsat retningslinjer for strafpåstande i sager om overtrædelse af straffeloven.

Ifølge meddelelsen fastsættes f.eks. bøden for såkaldt *simpelt tyveri* (butikstyveri og andre tyverier, hvor der ikke er tale om indbrud) således, at bødens størrelse afhænger af det stjålne værdi. Ved værdier indtil 1.000 kr. er bøden som udgangspunkt det dobbelte af det stjålne værdi, dog mindst 500 kr., og ved værdier mellem 1.000 - 1.500 kr. er bøden 2.000 kr. Den højeste bøde for tyveri er 5.000 kr., og denne bødetakst gælder ved værdier mellem 7.000 - 8.000 kr. Overstiger værdien af det stjålne 8.000 kr., fastsættes der som udgangspunkt en fængselsstraf. Hvis det stjålne ikke er tilbageleveret, eller der ikke er betalt erstatning, nedlægges påstand om forhøjede bøder.

Hærværk straffes som udgangspunkt med bøde, hvis skadens størrelse ikke overstiger 15.000 kr. Ved skader over 15.000 kr. fastsættes der en fængselsstraf. Ved skadestørrelser indtil 1.600 kr. er bøden på 800 kr., mens der ved skadestørrelser på 1.600 kr. eller derover fastsættes en bøde på halvdelen af skadens størrelse. Den højeste bøde for hærværk er således 7.500 kr., som gælder ved en skadestørrelse på umiddelbart under 15.000 kr. De nævnte bøder nedsættes til det halve, dog mindst 500 kr., hvis der er betalt erstatning.

Brugstyveri af cykel straffes i førstegangstilfælde med en bøde på 1.400 kr., mens *brugstyveri af knallert* i førstegangstilfælde straffes med en bøde på 2.000 kr. I andengangstilfælde er bøderne på henholdsvis 2.000 kr. og 3.300 kr.

4.2. Færdselsloven

I Rigsadvokatmeddelelse nr. 4/2000 er der fastsat nærmere retningslinjer for sanktionspåstande mv. i færdselssager. Den laveste bøde for overtrædelse af færdselsloven er på 500 kr. Endvidere er visse bøder graderede i forhold til overtrædelsens grovhed, ligesom nogle bøder fastsættes i forhold til gerningsmandens indtægtsforhold.

Som eksempler på *overtrædelser, der straffes med en bøde på 500 kr.*, kan nævnes kørsel over for rødt lys på cykel (§ 4, stk. 1), kørsel uden cykellygte (§ 34, stk. 1), unødigt støj/røg (§ 38, stk. 1 og 2) og undladelse af at medbringe kørekort (§ 56, stk. 1).

Endvidere findes en række *overtrædelser, der straffes med en bøde på 1.000 kr.* Det gælder bl.a. vending til ulempe for medtrafikanter (§ 18, stk. 1), overhaling højre om (§ 21, stk. 1), svingning til højre til ulempe for ligeudkørende (§ 26, stk. 6) og åbning af vogndøre til ulempe for medtrafikanter (§ 28, stk. 5).

Som et eksempel på en *overtrædelse, der medfører en højere bøde*, kan nævnes overladelse af tunge køretøjer til personer, der ikke lovligt kan føre det pågældende køretøj, hvor bøden er fastsat til 5.000 kr.

Endvidere anvendes for nogle overtrædelser et *graderet bødesystem*. Det gælder f.eks. hastighedsovertrædelser, hvor bøden stiger i forhold til den procentvise overskridelse af hastigheden, og spirituskørsel, hvor bødens størrelse fastsættes i forhold til gerningsmandens indtægtsforhold og promillens størrelse.

Det bemærkes, at Rigsadvokaten i november 2009 har afgivet en redegørelse til Justitsministeriet, som indeholder en gennemgang af Rigsadvokatmeddelelse nr. 4/2000 om sanktionspåstande i færdselssager og forslag til en række forhøjelser af bøder for overtrædelse af færdselsloven. Det foreslås i den forbindelse at forhøje den nugældende mindstebøde på 500 kr. til 1.000 kr. (dog 700 kr. ved overtrædelser begået af fodgængere, cyklister mv.).

4.3. Udskænkning og salg af alkohol og tobak til unge

I Rigsadvokatmeddelelse nr. 6/2007 om overtrædelse af lov om forbud mod salg af tobak og alkohol til personer under 16 år, lov om restaurations- og hotelvirksomhed, lov om detailsalg fra butikker mv., lov om næringsbrev til fødevarebutikker og lov om røgfri miljøer er der fastsat vejledende bødetakster for overtrædelser af de omhandlede love.

Som eksempel kan nævnes overtrædelse af lov om forbud mod salg af tobak til personer under 18 år og salg af alkohol til personer under 16 år, hvor bøden til butiksindehaveren i førstegangstilfælde er fastsat til 2.000 kr. i overensstemmelse med bemærkningerne i lovens forarbejder.

Endvidere kan nævnes overtrædelse af restaurationslovens forbud mod servering af alkohol til personer under 18 år, hvor der på grundlag af prøvesager ved domstolene er fastsat vejledende bødetakster, som i førstegangstilfælde er 2000 kr. og 1.000 kr. for henholdsvis restauratører, bestyrere mv. og ansatte.

4.4. Våbenlovgivningen

Retningslinjer for sanktionspåstandene i sager om overtrædelse af våbenlovgivningen er fastsat i Rigsadvokatmeddelelse nr. 6/2005 om sanktionspåstande i våbensager. Hovedparten af de vejledende straffpåstande er fastsat i overensstemmelse med bemærkninger om sanktionsniveauet i forarbejder til ændringer af våbenloven.

Eksempelvis straffes overtrædelse af våbenlovens § 4, stk. 1, om ulovlig besiddelse af kniv eller dolk på offentligt tilgængelige steder samt uddannelsessteder, ungdomsklubber, fritidsordninger og lignende i førstegangstilfælde med en bøde på 3.000 kr. eller 5.000 kr. (afhængig af knivens art) eller med fængsel i 7 dage.

Ulovlig besiddelse af skarpe våben på bopælen og andre ikke offentligt tilgængelige steder straffes i første- og andegangstilfælde med en bøde på 1.000 kr. eller 3.000 kr. afhængig af knivens art. I tredjegangstilfælde nedlægges der påstand om frihedsstraf.

4.5. Lov om euforiserende stoffer

I Rigsadvokatmeddelelse nr. 6/2006 om sanktionspåstande mv. i narkotikasager er der i overensstemmelse med lovens forarbejder fastsat retningslinjer for straffpåstande i sager om overtrædelse af lov om euforiserende stoffer.

I førstegangstilfælde straffes eksempelvis besiddelse af hash, marihuana, hampeplanter og khat til eget forbrug med en bøde på mellem 2.000 kr. og 5.000 kr. afhængig af mængden af stoffer, mens besiddelse af hårdere stoffer som f.eks. heroin og kokain til eget forbrug straffes med en bøde på mellem 3.000 kr. og 8.000 kr. afhængig af mængden af stoffer.

4.6. Visse andre særlovsovertrædelser

Rigsadvokatmeddelelse nr. 5/2009 om bødepåstande ved visse særlovsovertrædelser indeholder vejledende sanktionspåstande på en række forskellige særlovsområder, hvor Rigsadvokaten ikke har udsendt særskilte retningslinjer. Der er for de fleste sanktionspåstandes vedkommende taget udgangspunkt i de tidligere gældende bødetakster i Rigsadvokatens vejledning om bødetakster i politisager (bødekatologet), idet taksterne dog er blevet forhøjet under hensyn til løn- og prisudviklingen, ligesom der for nogle overtrædelser er foretaget forhøjelser af bødetaksterne udover satsreguleringsprocenten under hensyn til overtrædelsernes karakter og den præventive effekt af bøderne.

Fra Rigsadvokatmeddelelse nr. 5/2009 kan bl.a. nævnes følgende bødetakster:

Bøden for overtrædelse af retsplejelovens § 750, 2. pkt., hvorefter man på forlangende skal opgive navn, adresse og fødselsdato til politiet, er fastsat til 1.000 kr. Det fremgår, at der herved er taget hensyn til den ressourcemæssige belastning, som overtrædelserne kan medføre for politiet.

Bøden for uagtsom brandstiftelse efter beredskabslovens § 71 er fastsat til 1.500 kr. i tilfælde, hvor der kun er forvoldt mindre skader, mens bøden ved større skader er fastsat til minimum 3.000 kr. med bemærkning om, at bødepåstanden kan forhøjes yderligere ved betydelige skader.

Bøden for overtrædelse af hundelovens § 1, stk. 1, om mærkning og registrering af hunden og anvendelse af halsbånd med oplysninger om besidderens identitet er fastsat til 600 kr. Den samme bøde anvendes ved overtrædelse af hundelovens § 3, stk. 1, 1. -3. pkt., om at lade en hund færdes uden ledsagelse visse steder og overtrædelse af lovens § 3, stk. 4, om at lade sin hund strejfe om. De højeste bøder er fastsat til 1.200 kr., som bl.a. anvendes ved overtrædelse af hundelovens § 3, stk. 1, 1. -3. pkt., i kombination med bid eller forvoldelse af skade.

Bøderne for overtrædelse af §§ 11-13 i lov om vintervedligeholdelse og renholdelse af veje (snerydning, glatførebekæmpelse og renholdelse) er fastsat til 1.000 kr.

5. Rigsadvokatens overvejelser om revision af bøderne for overtrædelse af ordensbekendtgørelsen

Som det fremgår af afsnit 2, var overtrædelserne af ordensbekendtgørelsen tidligere reguleret i politi-vedtægterne, og der var for flere af overtrædelserne fastsat vejledende bødetakster i Rigsadvokatens vejledning om bødetakster i politisager (bødekataloget). Bødetaksterne var dengang (i 2005) fastsat fra 150 kr. (undladt fejning og snerydning) til 2.000 kr. (pornoudstilling) i førstegangstilfælde, og langt de fleste af bødetaksterne var under 500 kr.

Ved revisionen af bødetaksterne i 2005 i forbindelse med udstedelsen af ordensbekendtgørelsen, jf. afsnit 2 ovenfor, blev bøderne forhøjet under hensyn til løn- og prisudviklingen siden 1991. Der var som udgangspunkt tale om forhøjelser på 32 pct. afrundet til beløb deleligt med 100 kr. De laveste bøder blev dog forhøjet til beløb på 400-500 kr. af hensyn til bødernes præventive effekt. Selvom bøderne i dag udmåles fra 400 kr. til 5.000 kr., er langt de fleste bødetakster fastsat til under 1.000 kr.

Rigsadvokaten har i forbindelse med sin vurdering af de gældende bødetakster for overtrædelse af ordensbekendtgørelsen overvejet, om der bør fastsættes en mindstebøde på et højere niveau end det gældende, jf. afsnit 5.1, og om der i øvrigt er overtrædelser af ordensbekendtgørelsen, hvor der bør ske en særlig forhøjelse af bødetaksterne, jf. afsnit 5.2.

5.1. Mindstebøde

Rigsadvokaten har indledningsvis overvejet, om det ville være tilstrækkeligt generelt at foretage en forhøjelse af de gældende bødetakster for overtrædelse af ordensbekendtgørelsen svarende til løn- og prisudviklingen siden 2005. Dette ville medføre en forhøjelse af bødetaksterne på 14,9 pct. beregnet på baggrund af satsreguleringsprocenten. En sådan forhøjelse ville f.eks. medføre, at den mindste bøde på 400 kr. skulle forhøjes til 500 kr. efter oprunding.

Det er efter Rigsadvokatens opfattelse væsentligt, at bødeniveauet er fastsat således, at det afspejler overtrædelsernes alvor og karakter. Bødeniveauet må også ses i lyset af, at bøder generelt bør have en sådan størrelse, at de kan virke præventivt. Det bemærkes i den forbindelse, at en bøde på 500 kr. for de fleste mennesker i dag må antages at udgøre et beskedent beløb.

Rigsadvokaten finder på denne baggrund, at såfremt bødeniveauet for overtrædelser af ordensbekendtgørelsen skal opleves som en reel og følelig sanktion, der afspejler overtrædelsernes karakter, bør den mindste bøde fastsættes til 1.000 kr.

Der er herved taget hensyn til, at der også efter fastsættelsen af en sådan mindstebøde vil være en rimelig mulighed for, at bøderne bliver betalt. Det bemærkes i den forbindelse, at bøder til unge under 18 år eller bøder til personer med særlig lav indtægt nedsættes til det halve beløb, jf. afsnit 3.1.

Der er også taget hensyn til, at bøder i denne størrelsesorden forekommer på en række andre lovområder. Som eksempler kan nævnes, at overtrædelser af §§ 11-13 i lov om vintervedligeholdelse og renholdelse af veje (snerydning, glatførebekæmpelse og renholdelse) straffes med bøder på 1.000 kr., og at overtrædelse af retsplejelovens § 750, 2. pkt., hvorefter man på forlangende skal opgive navn, adresse og fødselsdato til politiet, ligeledes straffes med en bøde på 1.000 kr. Herudover straffes salg af tobak til personer under 18 år og salg af alkohol til personer under 16 år i førstegangstilfælde med en bøde til butiksindehaveren på 2.000 kr., mens udskænkning til personer under 18 år i førstegangstilfælde straffes med en bøde på 2.000 kr. til restauratøren og en bøde på 1.000 kr. til tjeneren. Endvidere udmåles bøderne for ulovlig besiddelse af kniv på offentligt tilgængelige steder i førstegangstilfælde til 3.000 kr. eller 5.000 kr., mens bøderne for ulovlig besiddelse af kniv på bopælen udmåles til 1.000 kr. eller 3.000 kr. Hertil kommer, at det på færdselsområdet er foreslået at forhøje den gældende mindstebøde på 500 kr. til 1.000 kr., jf. afsnit 4.2.

I forbindelse med fastsættelsen af en mindstebøde på 1.000 kr. bør der efter Rigsadvokatens opfattelse i givet fald endvidere ske en forenkling af de i dag meget differentierede bødetakster for overtrædelse af ordensbekendtgørelsen.

I nedenstående skema er anført de overtrædelser af ordensbekendtgørelsen, der efter de gældende retningslinjer straffes med bøder på 400-600 kr., og som efter Rigsadvokatens opfattelse fremover bør være omfattet af en mindstebøde på 1.000 kr.

Bestemmelse	nuværende bødetakst	anbefalet bødetakst
uanstændig optræden, herunder urinerig - § 3, stk. 2	600 kr.	1.000 kr.
spiritus-/narkotikapåvirkethed - § 3, stk. 3	600 kr.	1.000 kr.
sammenstimlen - § 4, stk. 1	600 kr.	1.000 kr.
overtrædelse af zoneforbud efter § 6, stk. 1	600 kr.	1.000 kr.
uberettiget ophold - § 7, stk. 1	500 kr.	1.000 kr.
banke på døre/ringe på ringeklokker - § 7, stk. 2	400 kr.	1.000 kr.
musik til væsentlig ulempe - § 8, stk. 1	500 kr.	1.000 kr.
ombæring af plakater/uddeling af skrifter - § 9, stk. 1 - <i>ombæreren</i>	400 kr.	1.000 kr.
aflevering/uddeling af anstødeligt materiale - § 9, stk. 2 - <i>uddeleren</i>	500 kr.	1.000 kr.
uddeling af reklame til forbigående - § 9, stk. 3 - <i>uddeleren</i>	400 kr.	1.000 kr.
færdsel på isen - § 15	500 kr.	1.000 kr.

Bestemmelsen i ordensbekendtgørelsens § 3, stk. 2, om *uanstændig eller anstødelig opførsel* anvendes i praksis ved bl.a. offentlig urinerig, hvorimod grovere forhold af seksuel karakter vil være strafbare efter straffelovens § 232 om blufærdighedskrænkelser.

Efter ordensbekendtgørelsens § 3, stk. 3, er det forbudt at færdes så *påvirket af alkohol eller andre berusende eller bedøvende midler*, at det kan give anledning til ulempe for andre. I Vagn Greve m.fl.: Kommenteret normalpolitivedtægt (2. udgave, 1981), side 107 (herefter Kommenteret normalpolitivedtægt), er det om den dagældende normalpolitivedtægts § 4 bl.a. anført, at kravet til rusen formentlig i praksis har været nøje knyttet til arten af forstyrrelse. Ved de lettere grader af rus er det ikke tilstrækkeligt begrundet

at skride ind, før der faktisk er forvoldt ulempe. Ved de højere grader af rus er det nok, at vedkommende kan forårsage ulempe.

Efter ordensbekendtgørelsens § 4, stk. 1, må *sammenstimlen*, der er egnet til at forstyrre den offentlige orden, ikke finde sted.

Den tidligere gældende normalpolitivedtægts § 7 omfattede både opløb og sammenstimlen, der var egnet til at forstyrre den offentlige orden. Da bestemmelsen blev overført til ordensbekendtgørelsen § 4, stk. 1, udgik udtrykket »opløb«. Offentlige forsamlinger og opløb er nu reguleret i politilovens §§ 7-9.

»Sammenstimlen« kan efter Kommenteret normalpolitivedtægt, side 119, bl.a. forekomme i de situationer, hvor hovedparten af de tilstedeværende er tilskuere til et slagsmål eller en anden ordensforstyrrelse.

Politiet kan forebygge en ordensforstyrrelse ved sammenstimlen gennem påbud, jf. ordensbekendtgørelsens § 4, stk. 2. Det er Rigsadvokatens opfattelse, at bøden for overtrædelse af et sådant påbud bør forhøjes udover den foreslåede mindstebøde, jf. afsnit 5.2.2.

Der henvises endvidere til afsnit 5.2.3. for så vidt angår samtidig overtrædelse af ordensbekendtgørelsens § 3, stk. 1, om gadeorden og § 4, stk. 1, om sammenstimlen.

Politiet kan meddele *zoneforbud efter ordensbekendtgørelsens § 6, stk. 1*, når den pågældendes opførsel eller færden medfører ulempe for de omkringboende eller forbipasserende, eller når der er begrundet formodning om, at den pågældende på det pågældende sted udøver en strafbar adfærd.

For så vidt angår overtrædelse af zoneforbud efter ordensbekendtgørelsens § 6, stk. 2, henvises til afsnit 5.2.5.

Det bemærkes, at der efter Rigsadvokatens opfattelse ikke er grundlag for at ændre de gældende bødetakster for overtrædelse af det lignende forbud efter restaurationslovens § 31, stk. 2. Efter denne bestemmelse kan politiet forbyde personer, som bl.a. har begået en strafbar handling, at opholde sig i bestemte restaurationer mv. Overtrædelse af et sådant forbud straffes med en bøde på 1.500 kr., eller hvis der foreligger skærpende omstændigheder (f.eks. hvis den pågældende er til gene for andre gæster) med en bøde på 2.000 kr., jf. Rigsadvokatmeddelelse nr. 6/2007, afsnit 5.

Efter ordensbekendtgørelsens § 7, stk. 1, må uvedkommende ikke *tage ophold* på trapper, i porte, i indgange eller opgange til huse, i kælder- eller loftsrum, i ubeboede huse eller lejligheder, i gårde, haver eller udhuse, på byggepladser, i køretøjer, togvogne eller lignende.

Det skal således være tale om, at den pågældende ikke blot passerer stedet eller er der i ganske kort tid.

Efter ordensbekendtgørelsens § 7, stk. 2, er det endvidere forbudt uden rimelig grund, *at banke på* døre eller vinduer, *ringe på* dørklokker eller foretage lignende handlinger, der er egnet til at forstyrre beboerne.

Efter ordensbekendtgørelsens § 8, stk. 1, kan politiet forbyde *benyttelse af højtalere, musikanlæg, musikinstrumenter eller lignende*, når benyttelsen må antages at være til væsentlig ulempe for de omkringboende eller forbipasserende.

Bestemmelsen omfatter f.eks. privatpersoners afspilning af høj musik eller benyttelse af højtalere ved demonstration, men derimod ikke støj fra erhvervsvirksomhed, jf. Kommenteret normalpolitivedtægt, side 125-126, om den dagældende § 9, 2. pkt., i normalpolitivedtægten. Ved vurderingen af ulempen må der lægges vægt på stedet og tidspunktet for benyttelsen af højtalere mv.

Det følger af ordensbekendtgørelsens § 9, stk. 1, at *opsætning eller ombæring af plakater eller udstilling, salg eller uddeling af skrifter eller billeder* ikke må finde sted, når det er egnet til at forstyrre den offentlige orden, eller når plakaterne, skrifterne eller billederne er af anstødelig karakter.

Det fremhæves i Kommenteret normalpolitivedtægt, side 131, om den dagældende normalpolitivedtægts § 12, stk. 1, at bestemmelsen kun giver hjemmel til straf, hvis den krænkende tekst mv. umiddelbart påtvinges offentligheden, eller hvis forhandlingsformen mv. som sådan forstyrrer den offentlige orden.

Efter § 9, stk. 2, er det endvidere forbudt at *aflevere skrifter og billeder af anstødeligt indhold* til andre end beboere, der har afgivet udtrykkelig bestilling herpå, såfremt indholdet er egnet til at forulempe andre eller vække offentlig forargelse.

Bestemmelsen, der næsten svarer til den dagældende normalpolitivedtægts § 10, stk. 3, antages i Kommenteret normalpolitivedtægt, side 128-129, at være anvendelig på afsenderen ved den tilfældige omdeling af tryksager gennem postvæsenet af adresseløse forsendelser eller omdeling ved specielt bud, men ikke ved mere individuelle krænkelse, hvor adressaten på en eller anden måde er udvalgt af afsenderen.

Vedrørende det anstødelige indhold har Justitsministeriet i forbindelse med besvarelse af folketings-spørgsmål nr. S 2552 af 6. juli 1999 bl.a. anført, at der henset til udviklingen i seksualmoralen formentlig kun vil kunne straffes for overtrædelse af den dagældende politivedtægts § 12, stk. 1, (der med visse ændringer svarer til den gældende bestemmelse i ordensbekendtgørelsens § 9, stk. 1) i helt særlige tilfælde, hvor der f.eks. er tale om billeder af sadistisk eller pervers karakter.

Endelig er der i ordensbekendtgørelsens § 9, stk. 3, et forbud mod *uddeling til forbipasserende af reklamemateriale* for erhvervsinteresser.

For så vidt angår bøder til ejeren ved overtrædelse af de ovenfor nævnte bestemmelser i ordensbekendtgørelsens § 9 samt de øvrige overtrædelser af bestemmelsen henvises til afsnit 5.2.6.

Efter ordensbekendtgørelsens § 15, stk. 1, kan det ved opslag eller offentlig bekendtgørelse forbydes at *færdes på isen* ud for kyster, i havne eller på offentlige søer, vandløb og andre vandsteder.

5.2. Særlige forhøjelser

Rigsadvokaten har overvejet, om der er overtrædelser af ordensbekendtgørelsen, som bør straffes højere end den foreslåede mindstebøde på 1.000 kr., jf. afsnit 5.1. ovenfor.

Nedenfor gennemgås de overtrædelser, hvor der efter Rigsadvokatens opfattelse bør fastsættes bøder på over 1.000 kr.

5.2.1. Gadeuorden, herunder voldelig optræden/slagsmål

Gadeuorden omfatter efter ordensbekendtgørelsens § 3, stk. 1, slagsmål, skrigen, råben eller anden støjende, voldelig, fornærmelig eller lignende optræden, der er egnet til at forstyrre den offentlige orden.

Bestemmelsen omfatter således en række meget forskelligartede forstyrrelser af den offentlige orden, og de gældende bødetakster er også differentieret. Almindelig gadeuorden straffes med en bøde på 600 kr., mens voldelig optræden/slagsmål straffes med en bøde på 800 kr. eller 1.500 kr. afhængig af, om overtrædelsen har medført personskade, jf. Rigsadvokatmeddelelse nr. 5/2005.

Hvis en persons handling må anses for forsætlig vold eller anden form på angreb på en anden persons legeme, kan forholdet være omfattet af straffelovens voldsbestemmelser i §§ 244-246. Mindre alvorlig voldelig adfærd, forulempelser og lignende, som falder uden for anvendelsesområdet for straffelovens voldsbestemmelser, jf. herved Vagn Greve m.fl.: Kommenteret Straffelov, Speciel del, 9. udg., side 359 ff., kan være omfattet af ordensbekendtgørelsens § 3, stk. 1, hvis forholdet udøves på et sted, hvortil der er almindelig adgang, og indebærer en forstyrrelse af den offentlige orden.

Om »voldelig optræden« anføres der i øvrigt i Kommenteret normalpolitivedtægt, side 94, bl.a. følgende om den dagældende § 3, stk. 1, i normalpolitivedtægten:

»Personlig vold må afgrænses nedad over for det straffri og opad over for straffelovens bestemmelser om legemsangreb m.m. Grænserne er temmelig flydende; de lader sig kun meget vanskeligt beskrive generelt. Som illustration kan nævnes, at meget hårde skub eller puffen omkuld hører under straffeloven; uhøflig masen gennem en menneskemængde er straffri; imellem disse handlinger ligger politivedtægtsens selvstændige område. ...«

Ordensbekendtgørelsens § 3, stk. 1, vedrørende voldelig optræden/slagsmål kan f.eks. anvendes ved tumult, der (endnu) ikke har udviklet sig til egentlig vold efter straffelovens § 244, og ved deltagelse i slagsmål, hvor den udøvede vold er af mindre alvorlig karakter, eller hvor deltagernes indbyrdes handlinger ikke kan afklares nærmere.

Den øvrige del af bestemmelsen i ordensbekendtgørelsens § 3, stk. 1, kan f.eks. anvendes ved højrøstet adfærd, der kan virke truende eller fornærmende på andre personer, uden at forholdet bliver omfattet af f.eks. straffelovens § 266 (trusler), § 119 (trussel om vold mod tjenestemand) eller § 121 (fornærmelig optræden over for tjenestemand).

Det er Rigsadvokatens opfattelse, at bøden for overtrædelse af ordensbekendtgørelsens § 3, stk. 1, i form af voldelig optræden/slagsmål bør forhøjes væsentligt, og at bøden for overtrædelse af den øvrige del af ordensbekendtgørelsens § 3, stk. 1, endvidere bør forhøjes udover den foreslåede mindstebøde på 1.000 kr.

Rigsadvokaten har herved lagt vægt på, at der er tale om kvalificerede forstyrrelser af den offentlige orden, og at overtrædelserne vil kunne bidrage til at skabe frygt og utryghed ved færden i det offentlige rum. Dette gælder ikke mindst ved voldelig optræden/slagsmål, som tillige kan have direkte konsekvenser for de involverede og/eller tilfældigt forbipasserende. Hertil kommer, at sådanne overtrædelser af ordensbekendtgørelsens § 3, stk. 1, vil kunne indebære en fare for, at situationen udvikler sig til egentlig voldsudøvelse omfattet af straffeloven.

Rigsadvokaten foreslår på denne baggrund, at bøden for overtrædelse af ordensbekendtgørelsens § 3, stk. 1, i form af voldelig optræden/slagsmål forhøjes til 3.000 kr., som dog kan forhøjes afhængig af overtrædelsens karakter og konsekvenser, herunder når der er tale om personskaade.

Rigsadvokaten skal endvidere foreslå, at bøden for overtrædelse af den øvrige del af ordensbekendtgørelsens § 3, stk. 1, forhøjes til 1.500 kr.

Det er Rigsadvokatens opfattelse, at bøder i denne størrelsesorden understreger overtrædelsernes alvor. Samtidig er der taget hensyn til, at grovere former for voldelig og truende opførsel vil være omfattet af straffeloven.

Det bemærkes, at forstyrrelse af den offentlige orden på steder, hvorfra der foregår salg af mad og drikkevarer til nydelse på eller ved salgsstedet, jf. restaurationslovens § 32, stk. 1, efter Rigsadvokatmeddelelse nr. 6/2007, afsnit 5.7., straffes med bøder svarende til de gældende bøder for overtrædelse af ordensbekendtgørelsens § 3, stk. 1 (600 kr., 800 kr. og 1.500 kr.). Disse bøder bør efter Rigsadvokatens opfattelse i givet fald forhøjes tilsvarende, så de svarer til de foreslåede nye bøder for overtrædelse af ordensbekendtgørelsens § 3, stk. 1.

5.2.2. Påbud efter ordensbekendtgørelsens § 4, stk. 2

Efter ordensbekendtgørelsens § 4, stk. 1, må sammenstimlen, der er egnet til at forstyrre den offentlige orden, ikke finde sted.

Efter bestemmelsens stk. 2 kan politiet meddele enhver de påbud, som er påkrævede for at forebygge, at den offentlige orden forstyrres på denne måde, jf. herved politilovens § 9.

Det fremgår af Kommenteret normalpolitivedtægt, side 121, om den dagældende § 7, stk. 1, 2. pkt., i normalpolitivedtægten, at bestemmelsen f.eks. kan anvendes i tilfælde af sammenstimlen ud for et værtshus, som politiet har ryddet, eller ved sammenstimlen omkring et slagsmål. Det fremgår endvidere, at påbudet i første række skal rette sig til den eller de personer, der forårsager forstyrrelsen. Kun hvis det i nødstilfælde ikke på anden måde er muligt at ophæve forstyrrelsen eller at afværge en umiddelbart forestående fare, kan der træffes forholdsregler mod andre personer.

Straffen for overtrædelse af ordensbekendtgørelsens § 4, stk. 1 og 2, fastsættes efter de gældende retningslinjer i Rigsadvokatmeddelelse nr. 10/2005 til bøder på 600 kr.

Som det fremgår af afsnit 5.1., foreslår Rigsadvokaten bøden for overtrædelse af ordensbekendtgørelsen § 4, stk. 1, forhøjet til 1.000 kr.

Det er Rigsadvokatens opfattelse, at overtrædelser af politiets påbud efter ordensbekendtgørelsens § 4, stk. 2, generelt må anses for mere alvorlige end overtrædelser af bekendtgørelsens § 4, stk. 1. Efterkomelse af politiets påbud efter ordensbekendtgørelsens § 4, stk. 2, kan endvidere have betydning for, om situationen udvikler sig yderligere, herunder om der bliver tale om overtrædelse af ordensbekendtgørelsens § 3, stk. 1, eller straffeloven

På denne baggrund foreslår Rigsadvokaten, at bøden for overtrædelse af påbud efter ordensbekendtgørelsens § 4, stk. 2, forhøjes til 1.500 kr.

5.2.3. Samtidig overtrædelse af bestemmelserne om gadeuorden og sammenstimlen

Samtidig overtrædelse af ordensbekendtgørelsens § 3, stk. 1, om gadeuorden og bekendtgørelsens § 4, stk. 1, om sammenstimlen straffes efter Rigsadvokatmeddelelse nr. 10/2005 med en bøde på 1.000 kr.

Som det fremgår af afsnit 5.1., foreslås bøden for overtrædelse af ordensbekendtgørelsens § 4, stk. 1, hævet fra 600 kr. til 1.000 kr., mens bøden for overtrædelse af ordensbekendtgørelsens § 3, stk. 1, (uden voldelig optræden/slagsmål) i afsnit 5.2.1. foreslås hævet fra 600 kr. til 1.500 kr.

På denne baggrund finder Rigsadvokaten, at bøden for samtidig overtrædelse af de to bestemmelser bør forhøjes til 2.000 kr.

5.2.4. Gadeuorden og sammenstimlen under eller i umiddelbar forlængelse af grov forstyrrelse af ro og orden på offentligt sted

Ved lov nr. 1107 af 1. december 2009 om ændring af straffeloven og lov om politiets virksomhed blev straffeloven ændret således, at det ved fastsættelse af straffen efter straffelovens § 119, stk. 3, (om at lægge hindringer i vejen for udførelsen af offentlig tjeneste eller hverv) og ved fastsættelse af straffen efter straffelovens § 291, stk. 1 og 2, (hærværk) skal indgå som en skærpende omstændighed, at forholdet er begået mens eller i umiddelbar forlængelse af, at der i området foregår grov forstyrrelse af ro og orden på offentligt sted.

Samtidig blev der ved bekendtgørelse nr. 1114 af 30. november 2009 om ændring af ordensbekendtgørelsen indsat en ny bestemmelse i § 18, stk. 1, hvorefter det ved fastsættelsen af straffen for overtrædelse af § 3, stk. 1, (gadeuorden) og § 4, stk. 1, (sammenstimlen) skal indgå som en skærpende omstændighed, at forholdet er begået mens eller i umiddelbar forlængelse af, at der i området foregår grov forstyrrelse af ro og orden på offentligt sted.

Det fremgår af forarbejderne til lovændringen (lovforslag nr. L 49 af 29. oktober 2009, de almindelige bemærkninger, pkt. 2.3.2), at det i forbindelse med, at der i et område foregår grov forstyrrelse af den offentlige ro og orden som nævnt i straffelovens § 134 a, kan forekomme, at personer, som ikke kan anses for deltagere i urolighederne, er til stede og optræder på en måde, som udgør en overtrædelse af bestemmelserne i ordensbekendtgørelsen om gadeuorden og sammenstimlen.

Det fremgår endvidere, at der som led i en styrket retshåndhævelse på dette område efter Justitsministeriets opfattelse burde ske en betydelig forhøjelse af de dagældende bøder for overtrædelse af ordensbekendtgørelsens § 3, stk. 1, og § 4, stk. 1, når overtrædelserne bliver begået mens eller i umiddelbar forlængelse af, at der i området foregår grov forstyrrelse af ro og orden på offentligt sted.

Justitsministeriet fandt, at bøden for overtrædelse af ordensbekendtgørelsens § 3, stk. 1, og § 4, stk. 1, under de nævnte omstændigheder som udgangspunkt isoleret set burde fastsættes til 3.000 kr., og at bøden i tilfælde af samtidig overtrædelse af de to bestemmelser under de nævnte omstændigheder som udgangspunkt burde fastsættes til 5.000 kr.

De nævnte bødetakster blev i december 2009 indføjet i Rigsadvokatmeddelelse nr. 10/2005 om sanktionspåstande i sager om overtrædelse af bekendtgørelse om politiets sikring af den offentlige orden mv. (ordensbekendtgørelsen).

Som følge af de øvrige foreslåede forhøjelser af bøderne for overtrædelse af ordensbekendtgørelsens bestemmelser om gadeuorden og sammenstimlen og med henblik på at fastholde en konsekvent retshåndhævelse i denne type sager er det Rigsadvokatens opfattelse, at de nævnte bødetakster på 3.000 kr. og 5.000 kr. bør forhøjes til henholdsvis 4.000 kr. og 6.000 kr.

5.2.5. Zoneforbud efter ordensbekendtgørelsens § 6, stk. 2

Efter ordensbekendtgørelsens § 6, stk. 2, kan politiet meddele en person, der flere gange har overtrådt ordensbekendtgørelsens § 3 (gadeuorden), forbud imod at færdes frem og tilbage eller tage ophold inden for en afstand af 100 meter fra det sted, hvor den seneste overtrædelse er begået. Det er en betingelse for meddelelse af forbud, at der er grund til at tro, at den pågældende ellers vil gentage forseelserne inden for det område, som forbudet vil omfatte.

For overtrædelse af et sådant zoneforbud efter ordensbekendtgørelsens § 6, stk. 2, er der fastsat en bødetakst på 600 kr. i Rigsadvokatmeddelelse nr. 10/2005.

Rigsadvokaten har overvejet, om overtrædelse af zoneforbud efter ordensbekendtgørelsens § 6, stk. 2, bør straffes med en højere bøde end den foreslåede mindstebøde på 1.000 kr. Det bemærkes i denne forbindelse, at bøden for overtrædelse af zoneforbud efter ordensbekendtgørelsens § 6, stk. 1, i afsnit 5.1. foreslås fastsat til 1.000 kr., og at overtrædelse af zoneforbud efter ordensbekendtgørelsens § 6, stk. 1 og 2, efter de gældende retningslinjer begge straffes med en bøde på 600 kr.

Som anført forudsætter zoneforbud efter ordensbekendtgørelsens § 6, stk. 2, at den pågældende flere gange har overtrådt ordensbekendtgørelsens § 3 om gadeuorden mv., og at der er grund til at tro, at den pågældende vil gentage overtrædelserne på det pågældende sted. Det er derfor Rigsadvokatens opfattelse, at bøden for overtrædelse af forbudet i § 6, stk. 2, bør være højere end den foreslåede bøde for overtrædelse af ordensbekendtgørelsens § 3.

Det er endvidere Rigsadvokatens opfattelse, at bøden for overtrædelse af zoneforbud efter henholdsvis ordensbekendtgørelsens § 6, stk. 1, og § 6, stk. 2, ikke nødvendigvis bør udmåles i samme niveau. Rigsadvokaten har herved lagt vægt på, at zoneforbud efter stk. 1 alene kræver en ulempe eller en begrundet formodning om strafbar adfærd, mens zoneforbud efter stk. 2 som nævnt forudsætter, at den pågældende allerede har overtrådt ordensbekendtgørelsens § 3 flere gange, og at der er fare for gentagelse.

Rigsadvokaten foreslår derfor, at bøden for overtrædelse af zoneforbud efter ordensbekendtgørelsens § 6, stk. 2, forhøjes fra 600 kr. til 2.000 kr.

5.2.6. Opsætning eller ombæring af plakater, uddeling af skrifter og reklamer mv.

Som nævnt i afsnit 5.1. er det Rigsadvokatens opfattelse, at *ombæring eller uddeling af materiale, som er omfattet af ordensbekendtgørelsens § 9, stk. 1-3*, bør være omfattet af den foreslåede mindstebøde på 1.000 kr.

Som følge af forhøjelsen af bøden til ombærer/uddeler i disse tilfælde finder Rigsadvokaten, at bøden til *ejeren* – som i de gældende retningslinjer er fastsat til henholdsvis 800 kr. og 1.000 kr. – bør forhøjes til 2.000 kr. Rigsadvokaten har herved lagt vægt på, at det nuværende forhold mellem sanktionen for uddeleren/ombæreren og for ejeren af materialet bør videreføres.

Det bemærkes, at den foreslåede bøde til ejeren ved aflevering/uddeling af skrifter eller billeder med anstødeligt indhold i huse, opgange mv., jf. ordensbekendtgørelsens § 9, stk. 2, fortsat skal anses for en minimumsbøde. Der henvises i den forbindelse til Rigsadvokatmeddelelse nr. 10/2005, hvori der refereres til en utrykt dom afsagt af Retten i Slagelse den 14. november 2000, hvor en direktør for et firma

var ansvarlig for husstandsomdeling af postordrekataloger med anstødeligt indhold (stærkt pornografiske billeder og beskrivelser) i to danske byer og blev idømt en bøde på 10.000 kr. for overtrædelse af den tidligere gældende politivedtægts § 10, stk. 3.

Opsætning af plakater, jf. ordensbekendtgørelsens § 9, stk. 1, straffes efter de gældende retningslinjer med en bøde på 1.000 kr. Da denne bøde i Rigsadvokatmeddelelse nr. 10/2005 ligger på et højere niveau end flere af de andre bøder for overtrædelse af ordensbekendtgørelsen, og da der ved opsætning af plakater udøves en mere aktiv handling end ved ombæring, bør bøden efter Rigsadvokatens opfattelse forhøjes til 1.500 kr.

Udstillinger af anstødelig karakter omfatter udstillinger, der ved enkelte grove billeder eller udstillingens samlede karakter er egnet til at krænke andres sædelighedsfølelse, jf. bemærkningerne om politivedtægterne i forarbejderne til lov nr. 224 af 4. juni 1969 om ændring af borgerlig straffelov (Pornografiske billeder mv.) (lovforslag nr. L 152 af 12. december 1968, de almindelige bemærkninger, afsnit 14).

Udtrykket »anstødelig karakter« er en retlig standard, som kan ændre sig med tiden i takt med samfundsudviklingen og synet på, hvad der i almindelighed må anses for anstødeligt. Det må derfor antages, at indholdet i dag skal være af en vis grovhed, før det kan anses for at være anstødeligt efter ordensbekendtgørelsens § 9.

Udstillinger af anstødelig karakter straffes efter de gældende retningslinjer med en bøde på 2.500 kr. i førstegangstilfælde, og Rigsadvokaten foreslår bøden forhøjet til 3.000 kr. Rigsadvokaten finder ikke grundlag for at videreføre en særlig bødetakst for andengangstilfælde.

5.2.7. Slangebøsser, bål, snebolde mv.

Det følger af ordensbekendtgørelsens § 12, at det er forbudt at benytte skydevåben, buer, slangebøsser eller lignende, at tænde bål, eller at kaste sten, snebolde, vand eller andet, hvis dette kan medføre fare eller ulempe for forbipasserende.

Den gældende bødetakst for overtrædelse af bestemmelsen er i Rigsadvokatmeddelelse nr. 10/2005 fastsat til minimum 500 kr.

Særligt vedrørende anvendelse af våben bemærkes, at besiddelse mv. af skydevåben og slangebøsser er omfattet våbenloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 704 af 22. juni 2009. Sådanne våben kan derfor ikke besiddes uden tilladelse, medmindre der er tale om luft- og fjederbøsser, som kan besiddes af personer, der er fyldt 18 år, jf. våbenlovens § 2, stk. 1, jf. § 1, stk. 1, nr. 1 og 7, jf. stk. 2, nr. 1.

Endvidere er der i våbenbekendtgørelsens § 8 fastsat nærmere bestemmelser om transport af våben.

Overtrædelse af de nævnte bestemmelser i våbenlovgivningen straffes efter våbenlovens § 10, stk. 1, og våbenbekendtgørelsens § 44, stk. 1, med bøde eller fængsel indtil 4 måneder eller under skærpende omstændigheder fængsel indtil 2 år. Hvis overtrædelsen er sket under særlig skærpende omstændigheder som nævnt i straffelovens § 192 a, er strafferammen op til 6 års fængsel.

Overtrædelser af ordensbekendtgørelsens § 12 kan i stedet være omfattet af straffelovens § 252, hvis der konkret er forvoldt fare for andre mennesker, ligesom visse kvalificerede overtrædelser vil kunne være omfattet af straffelovens bestemmelser om f.eks. vold, hærværk og brandstiftelse.

Selvom anvendelsesområdet for ordensbekendtgørelsens § 12 således afgrænses af særligt våbenlovgivningen og straffelovens § 252, rummer bestemmelsen fortsat en række meget forskelligartede overtrædelser af forskellig strafværdighed. Anvendelse af våben og bålantændelse vil således typisk anses for at indebære en potentielt højere farlighed end f.eks. kast med vand og snebolde.

Det er Rigsadvokatens opfattelse, at bøden for overtrædelse af ordensbekendtgørelsens § 12 bør fastsættes til minimum 1.000 kr., således at bøden kan forhøjes afhængig af faren/ulempen i den konkrete situation. Eksempelvis kan bøden for overtrædelse af ordensbekendtgørelsens § 12 ved kast med vand

og snebolde passende udmåles til 1.000 kr., hvis der ikke foreligger grovere omstændigheder, mens der afhængig af de konkrete omstændigheder bør fastsættes en højere bøde for overtrædelse af ordensbekendtgørelsens § 12 ved anvendelse af våben, f.eks. anvendelse af bue eller anvendelse af luft- og fjederbøsser af personer på 18 år eller derover. Der kan i den forbindelse bl.a. lægges vægt på, at ulovlig besiddelse af kniv på offentligt tilgængeligt sted i førstegangstilfælde straffes med bøder på 3.000 eller 5.000 kr., jf. afsnit 4.4.

6. Sammenfatning

Rigsadvokaten har i forbindelse med sin vurdering af de gældende bødetakster for overtrædelse af ordensbekendtgørelsen foreslået, at der fastsættes en mindstebøde på 1.000 kr., som skal finde anvendelse på en række forskellige overtrædelser af ordensbekendtgørelsen, som hidtil har været straffet med bøder på 400-600 kr. Det gælder f.eks. overtrædelse af ordensbekendtgørelsens § 3, stk. 2, om uanstændig eller anstødelig opførsel, herunder offentlig urinering, og overtrædelse af ordensbekendtgørelsens § 4, stk. 1, om sammenstimlen, der er egnet til at forstyrre den offentlige orden, jf. afsnit 5.1.

Rigsadvokaten har endvidere peget på en række særlige overtrædelser af ordensbekendtgørelsen, hvor bøden efter Rigsadvokatens opfattelse bør være højere end den foreslåede mindstebøde, jf. afsnit 5.2. Dette gælder f.eks. overtrædelse af ordensbekendtgørelsens § 3, stk. 1, om gadeuorden, herunder voldelig optræden/slagsmål, overtrædelse af politiets påbud efter ordensbekendtgørelsens § 4, stk. 2, med henblik på at forebygge sammenstimlen, der forstyrrer den offentlige orden, og overtrædelse af zoneforbud efter ordensbekendtgørelsens § 6, stk. 2.

Nedenfor findes en samlet oversigt over de bødetakster, som Rigsadvokaten foreslår for overtrædelser af ordensbekendtgørelsen. Samtlige bøder bør som hidtil nedsættes til det halve for personer under 18 år og personer med særlig lav indtægt, jf. afsnit 3.1.

Bestemmelse	gældende bødetakst	foreslået bødetakst
gadeuorden - § 3, stk. 1	600 kr.	1.500 kr.
voldelig optræden/slagsmål § 3, stk. 1	800/1.500 kr.	minimum 3.000 kr.
uanstændig optræden, herunder urinering - § 3, stk. 2	600 kr.	1.000 kr.
spiritus-/narkotikapåvirkethed - § 3, stk. 3	600 kr.	1.000 kr.
sammenstimlen - § 4, stk. 1	600 kr.	1.000 kr.
manglende efterkommelse af påbud efter § 4, stk. 2	600 kr.	1.500 kr.
gadeuorden og sammenstimlen § 3, stk. 1, og § 4, stk. 1	1.000 kr.	2.000 kr.
overtrædelse af § 3, stk. 1, mens der i området foregår grov forstyrrelse af den offentlige orden	3.000 kr.	4.000 kr.
overtrædelse af § 4, stk. 1, mens der i området foregår grov forstyrrelse af den offentlige orden	3.000 kr.	4.000 kr.
overtrædelse af § 3, stk. 1 og § 4, stk. 1, mens der i området foregår grov forstyrrelse af den offentlige orden	5.000 kr.	6.000 kr.
overtrædelse af zoneforbud - § 6, stk. 1	600 kr.	1.000 kr.
overtrædelse af zoneforbud - § 6, stk. 2	600 kr.	2.000 kr.
uberettiget ophold - § 7, stk. 1	500 kr.	1.000 kr.
banke på døre/ringe på ringklokker - § 7, stk. 2	400 kr.	1.000 kr.
musik til væsentlig ulempe - § 8, stk. 1	500 kr.	1.000 kr.

opsætning af plakater - § 9, stk. 1	1.000 kr.	1.500 kr.
ombæring af plakater/uddeling af skrifter - § 9, stk. 1 - <i>ombærer</i>	400 kr.	1.000 kr.
ombæring af plakater/uddeling af skrifter - § 9, stk. 1 - <i>ejer</i>	800 kr.	2.000 kr.
udstilling af anstødelig karakter - § 9, stk. 1	2.500 kr.	3.000 kr.
aflevering/uddeling af anstødeligt materiale - § 9, stk. 2 - <i>uddeler</i>	500 kr.	1.000 kr.
aflevering/uddeling af anstødeligt materiale - § 9, stk. 2 - <i>ejer</i>	minimum 1.000 kr.	minimum 2.000 kr.
uddeling af reklame til forbipasserende - § 9, stk. 3 - <i>uddeler</i>	400 kr.	1.000 kr.
uddeling af reklame til forbipasserende - § 9, stk. 3 - <i>ejer</i>	800 kr.	2.000 kr.
slangebøsser, bål, snebolde mv. - § 12	minimum 500 kr.	minimum 1.000 kr.
færdsel på isen - § 15	500 kr.	1.000 kr.

Afslutningsvis bemærkes, at de ovennævnte forslag til forhøjelse af bøderne for overtrædelse af ordensbekendtgørelsen indebærer så væsentlige ændringer af de gældende bødetakster, at ændringerne efter Rigsadvokatens opfattelse ikke kan gennemføres ved en ændret påtalepraksis fra anklagemyndighedens side. De foreslåede ændringer bør derfor efter Rigsadvokatens vurdering i givet fald gennemføres ved lovgivning, således at der i forbindelse med en eventuel lovændring, som gennemfører de foreslåede forhøjelser af bøderne, fastsættes nærmere retningslinjer for bødefastsættelsen.